

ZWOLLEI HARANGSZÓ

VIII. évf. 2025/6-7



Az Almere-Amersfoort-Heerenveen-Leeuwarden-Groningen-Assen-Steenwijk-Kampen és Zwolle környékén élő magyar protestánsok gyülekezeti híradója.

A „Zwollei Harangszót” a Presbitérium megbízásából szerkeszti:
dr. Hermán M. János,
Rostás Kriszta, Szilágyi Árpád,
Szomor Attila, Téglásy Sándor és Urbán Ákos.

Szerzők, munkatársak: Van den Akker-Pap
Noémi, Albertje Alkema-ten Hoeve,

Badacsonyi Zoltán, Baranyai András,
Csanády Ágnes, Klaas Eldering, Fábíán Tibor,
Hegedűs Bence, Kelemen Attila Csongor,
Makkay József, Pataky Lehel Zsolt,
Sólyom Uzonka, Szalma György, Szilágyi
Árpád, Szomor Attila, Tápai Katalin,
Téglásy Sándor, Tőkés László.
Lapzárta: 2025. VII. 15.



Áldás, békesség!

MINDEN IDŐBEN

✳ Magyarországi Református Egyház



Istentiszteleteinkre és a szeretetvendégségekre mindenkit tisztelettel várunk!

Családlátogatást a híveink kérésére végzünk a szolgatársaink bevonásával, Hollandia egész területén. Egyházközségünk vezető lelkésze: drs. Kelemen Attila Csongor. Missziói lelkipásztor: dr. Hermán M. János nyugalmazott lelkész. Bekebelezett lelkész: Sólyom Uzonka Lilla, aki az új vianeni gyülekezetben végzi a szolgálatokat. Egyházközségünk hivatali ügyvitelét dr. Hermán M. János intézi. Presbiterok: Urbán Ákos gondnok, Rostás Kriszta Timea, Szilágyi Árpád, Tárnok Eszter Lída és Truczka József. Diakónusok: Bodor József, Berekméri Filep Annamária, Czimbalmos Klára, Kiss-Szászi Tünde, Marci Márió és Truczka Adrienn. Gyermekfoglalkozás: Rohaan Éva vallásnár – Orgonista: dr. Robert Helder. Gyermekfoglalkozások vezetője: Rohaan Éva vallásnár. Webmester: Téglásy Sándor. Olvasószerkesztő: Téglásy Sándor. Grafikai szerkesztő: Szomor Attila. A Zwollei Magyar Református Egyházközség istentiszteleteinek a helye: Lutherse Kerk, Koestraat 2-4, Zwolle Info: jhermanm@gmail.com

Facebook: <https://www.facebook.com/refistentiszteletzwolleban>

Honlap: <https://zwolleireformatus.nl/-->

Zwollei Harangszó: <https://zwolleireformatus.nl/zwollei-harangszo/>

Az éves ige, amely vezérfonalként fog szolgálni 2025-ben a 103.

Zsoltár 5. verse:

„Betölti
javaival
életedet,
megújul
ifjúságod, mint
a sasé.”

Hisszük, hogy a fiatalokat a középpontba helyezve, magunkban is újra megtaláljuk az örök fiatal, aki kíváncsiságával, felfedezővágyával aktív szerepet fog vállalni az Ifjúság Évében.



Albertje A. A. M.

„Jézus ezt is
mondta: Úgy
van az Isten
országa, mint
amikor az
ember magot
vet a földbe...”

Márk evangéliuma
4. fejezet 26. vers

 Magyarországi Református Egyház

Istentiszteleteink kijelölt dátumai a 2025-ös évben:

Január 12 vasárnap, keresztelezés. Szolgált nt. Kelemen A. Csongor és Hermán M. János

Február 2. vasárnap, d.e. 10 óra: nt. Kelemen A. Csongor live stream szolgálata Bethelkerk, Urk

Február 9 vasárnap. Szolgált nt. Kelemen A. Csongor.

Március 9 Böjtfővasárnap, úrvacsoraosztás. Közgyűlés.

Úrvacsorai kenyér és bor felajánlása: Kiss-Szászi Tünde, Némethy Csaba és Carla részéről.

Április 13 Virágvasárnap. Istentisztelet. Szolgált nt. Kelemen Attila Csongor

Április 18 Nagypéntek Jeles üdvtörténeti nap. Emlékeztetés céljával jelöljük

Április 20 Húsvét első napja, a hónap harmadik vasárnapja Szolgált nt. Kelemen A. Csongor

Április 21 Húsvét másod napja, úrvacsoraosztás, Szolgált nt. Kelemen A. Csongor

Május 11 vasárnap Istentisztelet

Május 29 Áldozócsütörtök. Krisztus Urunk mennybemenetelének napja. Emlékeztető

Június 8 Pünkösd első napja Istentisztelet. Úrvacsoraosztás, Szolgált nt. Kelemen A. Csongor

Június 22 Testvértalálkozó Zeewolde. Istentisztelet. Igét hirdet: Dr. Albert András. Úrvacsoraosztás: Paál Károly

Július 13 vasárnap Istentisztelet. Szolgált nt. Lészai Róbert székelykocsárdi lelkész /Kampen/

Augusztus 10 vasárnap Az igehirdetés szolgálatát szintén nt. Lészai Róbert végzi – Elköszönnek az Egyházközségtől

Augusztus 20 szerda, Szent István napi nemzeti ünnepünk Emlékeztető

Augusztus 24 Szent István – Újkenyér. Ökuménikus istentisztelet Hága

Szeptember 14 vasárnap

Október 12 vasárnap

Okt. 31 Péntek. Emlékeztető

Nov. 9 vasárnap Istentisztelet

Nov. 30 Advent első vasárnapja. Istentisztelet-Úrvacsoraosztás

December 14 a hónap második vasárnapja

December 26 Karácsony másodnapja. Úrvacsoraosztás. Ünnepegy a gyermekekkel.

A kárpátaljai gyülekezetek számára is hirdetiünk gyűjtést. Bankszámlánkra is lehet adományt küldeni!

Bankrekening: NL46 INGB 0006 936050, Hongaarse Protestantse Gemeente, Zwolle

VIANEN

Szolgálati rend az Új Vianeni Gyülekezetben

Nagy szeretettel várunk istentiszteletre felekezettől függetlenül mindenkit, alkalmainkat kávézással, kötetlen beszélgetéssel zárunk. ---- Van harte welkom aan iedereen bij de Hongaarse erediensten die met informeel samenzijn afgesloten worden.

Helyszín (NEM A MAGYAR OTTHON, mert az nagy sajnálatunkra jelenleg használhatatlan, a magyarság megítélése szerint sajnos veszett fejsze.

„Nem tudjuk megbocsátani, ha valaki önként elvégzi azt, amit mi tudatosan elmulasztottunk. Ravasz László.) **hanem:** Vianen, Langeweg 6b (Sportpark Blankensteijn, BOM gebouw). Szolgálattévő lelkipásztor, a Vianen környéki hívek kérésére és a Zwollei Egyházközség megbízásából: nt. Sólyom Uzonka Lilla Email: s.uzonka@gmail.com / Tel: +31 6 199 86 225

Igehirdetések szolgálati rendje 2025 folyamán Vianenben, ahol jelenleg Sólyom Uzonka Lilla református lelkipásztor tart istentiszteleteket a Vianen környéki hívek kérésére és a Zwollei Magyar Református Egyházközség presbitériumának a megbízásából az alábbi rend szerint:

Istentiszteletek kezdete: 11.00 óra.

Dátumok: január 19, február 16, március 16, **április 13**, május 25, június 15, szeptember 28, október 26, november 23, december 21.-



SZABADTÉRI ISTENTISZTELET

A Hollandiai Magyar Református Gyülekezetek szervezésében

A 7. Országos Testvértalálkozóra mindenkit sok szeretettel várunk!

Téma: Egyház a diaszpórában.

Program:
12:30 Gyülekezés
Zászlófelvonás – cserkészek
Hívek és vendégek üdvözlése
13:00 Istentisztelet
Igét hirdeti: Dr. Albert András, teológiai tanár, Pápa
Úrvacsoraszolgálat: Paál Károly
Gyermekeztetést: Van Bolhuis-Szabó Emőke
Kántor: Albert Csaba

Hermán M. János ismerteti a kiállítást és bemutatja a könyvet
Könyvbemutató
Albert András: Gróf Bethlen Miklós kancellár és az erdélyi vallásszabadság
Kiállítás
Millisits Máté: Mátyás király országlása
Közös ebéd
Kérjük, hogy a közös ebédre mindenki hozzon magával ennivalót és innivalót, amit egymással közösen fogyaszthatunk. Zászlófelvonás a cserkészek vezetésével

2025. június 22. – vasárnap, 13 óra
Scoutcentrum Harderhaven
Harderdijk 12, 3898LP Zeewolde






Szomor Attila siteri lelkipásztor grafikája -/Fotó 1: a szentegyházi FILI fellépése Urk templomában; fotó 2: zwollei lutheránus templom udvarán pünkösdi csoportkép, középen dr. Horogszegi Szilágyi-Landeck Dániel nagykövet úr.

Első hollandiai testvértalálkozó fényképei, még a vianeni paradicsomban.

Áhítattal kezdtük és fizettük a szabályzat szerinti díjakat.



Első, a 2019. március 30-án tartott testvértalálkozónk szükségét és ötletét a zwollei presbitérium közvetítette az akkor még működő Vianeni Magyar Otthon vezetőihez. Németh Piroska KCSP ösztöndíjas testvérünk szervezésének köszönhetően találkoztunk a helyi, az amszterdami, hágai, rotterdami és zwollei hívekkel, szám szerint 77-en voltunk. Felkérésünkre nt. Tüski Istvánné vezette a nyitó áhítatot, gyülekező imádságot mondott Németh Piroska.



Idén, 2025-ben, reménység szerin dr. Tóth Miklós testvérünk századik születésnapjára emlékezünk. Ő a hágai gyülekezet alapító lelkésze. Továbbá Jannie Weener-Marang (1912 -1997) adományozó jótevőnk összetört emléktábláját is szeretnénk megújítani vagy egy újat állítani, hogyha nem kerül elő a régi. Mindenkit kérünk a fennmaradt fényképek, hírlevelek és vianeni dokumentumok közzé tételére.

FELHÍVÁS!

Kérjük a világon bárhol élő testvéreinket, hogy hagyaték/testamentum és **kapcsolatok révén** templom, illetve istentiszteleti hely vásárlásában segítsék a Zwollei Református Egyházközségünket.

Hollandiai megmaradásunknak Krisztus a **záloga!** **A bizonyágtételhez, a tanításhoz, cserkészethez, megemlékezésekhez bizony szükség lenne már egy templomra vagy épületre a romlásnak kitett magyar termék és a zárolt vianeni telek helyett! Fájdalmas, hogy a lelkigondozásra szánt alapítvány kísérlete haszontalanává vált...**

Vigyázzunk, tartsunk ki állhatatosan a hitben, viselkedjünk bátrabban, végre legyünk erősek! (Lásd I.Kor.16)



Zeewolde, Hollandiai Református Gyülekezetek - VII. Testvértalálkozó 2025 június 22-én egy bérelt központban

HOLLANDIAI MAGYAROK BÁNATA: VOLT EGYSZER EGY VIANENI KÖZPONT

Az elmúlt évtizedek egyik botránkozató buktatója az volt, hogy a vianeni Lelkigondozói Alapítvány vezetősége nem tartotta be a szabályzatuk előírásait, az évi közgyűléseket elmulasztották, ráadásul rájátszottak arra, hogy a lelkési fizetéseket folyósító holland egyházak nem gyakoroltak felügyeletet!!! Vagy ha igen, akkor titokban, a magyar hívek tudta nélkül. És évtizedek alatt még egy presbitériumra se futotta. Ezen kárnak nincs gazdája, de kárhozatos következménye lett, minden tönkrement. A kulcsárok nem vállalták a nyilvános beszámolást – sem a múltban, sem a jelenlegi vegetáló helyzetben. Eskettek, temettek, kereszteltek: hol vannak az anyakönyvek?

A zárkozottság folyamatos, még akkor is, ha egy-egy levélben feltüntetnek egy Vianeni Magyar Otthon féle címet és annak bankszámláját. E helyről is kérjük, hogy mindazok, akiket érint, respektálják a Weener-Marang család ajándékát: ők a hollandiai magyarság lelki javára és a hollandiai magyarság művelődésének a szolgálatára adakoztak.

Mai napig nincsen magyar katolikus vagy református egyházi tulajdon Hollandiában. Illetve létezik egy olyan elvadult füvesfásbokros terület, amely jelenleg Vianenben kihasználatlanul gázosodik, és ahol egy gereblyézést követően szabadtéri istentiszteletet mégiscsak tarthatnánk. Ott ásiszik az amfiteátrum,

amely kimondottan cserkészetre alkalmas hely lenne. Két évvel ezelőtt, 2023. március 4-én még reménykedtünk, de a mediátort játszó személy mesterien ejtette át az addig jámborul hallgató hollandiai magyarságot.

Még kimondani is nehéz, hogy a bíróságon **orbánózással** vádolták az igazukat és jussukat kereső magyarokat. Másképpen is lehet szolgálni és magyar egyházközségi jövőt építeni az öntörvényű korlátozó-

sok helyett! - Akit komolyan érdekel érdekel az ügy és a megoldást békésen kereső hozzáállásunk, olvassa el a Zwollei Harangszó 2023 per 14. számának 17. és köv. oldalait, és az azt követő számokban a Vianeni Krónika jegyzeteit. /Világhálón: <https://zwolleireformatus.nl/wp-content/uploads/2024/02/zwollei-harangszo-2023-per-14-zwolle-2023-14.pdf/>



Aelbert Cuyp, 1648 - kilátás Vianenre egy pásztorral és szarvasmarhával a folyó mellett - képzőművészeti nyomtatás

Forrás: wikidata.org

Szentháromság vasárnapja – VIANEN-Sportpark Blankensteijn, 2025 június 15

Szentháromság ideje – Keresztén élet a Szentlélek erőterében Ajánlott zsolnások: 8, 19, 65, 67, 93, 98, 138, 166, 179, 181, 191–196. 561 1. Szent vagy ó-rök-ké, A-tya Ur-is-ten, a ma-gas mennyek-ben, Ki te-rem-tet és meg-tar-tal e nyo-mo-rult test-ben. 2. Szent a mi Urunk, Úr Jézus Krisztus, kit értünk bocsátál, Kivel megváltál, hogy testünk miatt lelkünk el ne vesszen. 3. Szent a Szentlélek, ki az Atyával egy és a Fiúval, Akis vigasztal és tanít minket az örök életre. 4. Szentésg, dicsőség, legyen tisztesség a Szentháromságnak, Ki uralkodik egy Istenésgben most és mindörökké.	Vasárnap 11:00 órákor kezdünk. Szeretettel várunk Vianenben	Mindenkit szeretettel várunk vasárnapi istentiszteletre Az ígét hirdeti: Sólyom Uzonka Lilla ÚRVACSORAOSZTÁS 2025. június 15. Szentháromság vasárnap Sportpark Blankensteijn, BOM gebouw 4133 AX Vianen UT, Langeweg 6 A Az alkalmat közös kávézással zárjuk
--	--	---

Jegyzet A VIANENBEN JÚNIUS 15-én délelőtt TARTOTT SZENTHÁROMSÁG NAPI ünnepi istentiszteletről és Úrvacsoraosztásról.

Lectio: ApCsel 2:1-12 és 37-39. Textus: 2Kor 13, 13.

Lectori Salutem!

Szeretett lelkipásztor testvérünk, Sólyom Uzonka Lilla helyettesítésére pontosan 11 órákor érkeztem a vianeni sportpark felújított termébe. Számomra több szempontból is különleges volt ez az utazás, ugyanis magyar hangú GPS szolgáltatás használata mellett először vezettem autót, egyedül...

Énekeskönyvek hiányában a kijelölt énekeket helyben sokszorosítottuk, a sikert Baranyai Szemethy Magdolnának köszönjük, aki beüzemelte a másolókészüléket. A kegyszereket és az úrvacsorához szükséges kellékeket Urbán-Kátay Emőke testvérünk csomagolta be a vianeni híveink használatára. Ezúttal is Baranyai András végezte a kántori szolgálatot. A kedves résztvevőknek és a régi vianeni gyülekezet maradékának áldást, békességet kívánunk, Isten velünk, viszontlátásra! Hermán M. János ny. lp. Zwolle, 2025 június 16

Jelenlévők: Baranyai András és neje; Tóma Lóránt és neje valamint három gyerek; Pásztói Zsófi és Süge Róbert; Bernáth Sándor; Maatkamp-Bacsády Enikő, Hermán M. János, összesen 12-en. – Úrvacsorát vettek kilencen. (A májusi istentiszteleten hárman vettek részt az istentiszteleten.) -- **Következő vianeni istentiszteletünk dátuma szeptemberre esik és a kávézás melletti beszélgetés keretében elhangzott a javaslat, hogy: jó lenne, ha őstől ismét délután kezdődne az istentisztelet.** Kérték, hogy szakítsunk végre a teológiai hibás és felelőtlen gyakorlattal, miszerint júliusban és augusztusban nyaralási szokásokra hivatkozva és kényelmességi szempontok miatt nem tartunk istentiszteletet. Szégyenletes „hagyomány” a hollandiai magyar hívek vakációztatása, régi papi önkény maradványa! /-Elfelejtettünk csoportképet készíteni – Baranyai András azért engem csendben lefényképezett – és a perselypénzt sem számoltuk meg.

A vianeni lelkigondozói szolgálat romló épülete a parkolóhelyről is megtekinthető, állapota és elérhetősége szűrés. A gondozatlan telket csipkerózsa bozótosítja. Fák hegyén varjak, pávák, szarkák. Ablakok beszegezve. A vezetőség tagjai segítséget senkitől se kérnek, a vezetés három tagját az utóbbi hét évben nem látták istentiszteleten. Woei Jet-Kong, Erkelens és Van der Meulen atyafiakat minél hamarabb meg kellene hívjuk beszélgetni és szembesíteni a botránkoztató helyzettel. Valószínű hogy nincsenek tisztában azzal, hogy mibe keveredtek és a tények alapján nem is sejtik, hogy mi lenne a dolguk. Egyszer, talán, mégis kitisztul a totál vadon és jobb belátásra térnek, a statum betartására összpontosítanak az elmék.

Jelenlévők azt tanácsolták, hogy addig is keressünk Odijk területén alkalmas területet a folyamatos szabadtéri istentiszteletek számára. Feljegyzésre érdemes adatot tudatosítunk, hogy orbánozás nélkül, Vianenben tartottuk 2019 tavaszán az első testvértalálkozót és tartanánk most is!

Vianenben ítéletes állapot következett be, de nem adjuk fel a reményt, hogy könyörülő Istenünk utat mutat ahhoz, hogy a hollandiai magyarság túléli az alapítványi vezetőség által gerjesztett akadályokat. A máig érvényes statútum alapján ne adják el a Weener-Marang család által adományozott magyar közbirtokot, ragaszkodunk a hollandiai magyarság jussához! Reméljük, hogy egyszer csak összehívják a közgyűlést a romok megépítésére. Bizakodunk, hogy felhagynak

a magyarság kirekesztésével és elméjük meg a szívük változását követően felhagynak a kirekesztéssel. Ez a jobb sorsra érdemes alapítvány akkor ismét alkalmas lesz a lelki haszonra.

Folyamatban lévő utrechti felajánlások alapján alkalmasabbnak tűnik a városban tartani a magyar istentiszteleteket, mint a nagyszerő történelmi, de fájdalmas emlékü telek közelében, ahol a lelkigondozók immáron eladták a kerítésen kívüli melléképületeket és a tulajdonukat képező parcellát.

A szolgalmi út fenntartását azért szorgalmazni kell a községi hivatalban. A wassenaari családi napon aszszonytestvérek csoportja hallomásból értesült arról, hogy hollandiai magyar történelmi emlékhely kialakítása a terv, ez lesz a magyar egyházi vagyon rendeltése. Bár úgy lenne...

Hermán M. János, 2025. június 16



Jegyzet 2025 jún 22 – VII. Testvértalálkozó Zeewolde, Scoutcentrum Harderhave

Szeretettel Köszöntjük az Olvasókat!

Isten iránti hálaadással köszönjük mindenkinek a hozzájárulását, Zeewolde cserkésztelepén tartottuk 2025 jún 22 -én a VII Testvértalálkozót. A plakátot Csanády Ágnes készítette és hirdette a nyilvános térben. Szomor Attila ezúttal is illő grafikai munkát végzett rollupra alkalmazva.

A központ címét Loboár Gizella testvérünk ajánlotta, és az időjárás is kedvező volt. A vendégeket kezdetben Szilágyi Árpád köszöntötte a zászlófelvonás és a Himnusz eléneklése után. Igehirdetéssel dr. Albert András szolgált, fia, Albert András konzervatóriumi hallgató volt a kántor, Makkai Rékáék szintetizátorját használta.

Nt. Pál Károly ágendázott úrvacsoraosztás alkalmával. Zenei közreműködés: fellépett Baranyai Virág az *Oh Sion ébredj* és *Panis angelicus* c. számokkal. Is-

tentisztelet eleji várakozás szünetében Tápai Katalin testvérünk olvasta fel Bakos Gergely atya Úrnapijára írott elmélkedését. Millisits Máté művelődéstörténész színvonalas anyagát – *Mátyás király országlása* – Hermán Zsuzsa művészettörténész ajánlotta a jelenlévők figyelmébe. Hermán M. János bemutatta Albert András Bethlen Miklósról írt könyvét. Van Bolhuis-Szabó Emőke gyermekistentiszteletet tartott, Paál Ildikó tiszteletes asszony pedig a gyermekekkel foglalkozott másfél órán keresztül.

Az újonnan érkező Becző Tamás is szót kapott ebéd után egy lehetséges házasságerősítő tanfolyam meghirdetésére. Úrvacsorai kenyereket a Truczukai család, bort pedig a Rigmányi család ajándékozott. Virágokról Urbán-Kátay Emőke gondoskodott. Hermán M. János saját könyveivel, négy díszes példánnyal ajándékozta meg az igehirdetőt. Liturgia példányait sokszorosította Szilágyi Árpád. Albert András prédikációját fordította Hermán Mostert Rebekka. Millisits Máté Gustave Doré féle illusztrált Bibliát küldött ajándékba, amelyet ifj. Urbán Ákos hozott el a hirdetővásznak tekerceivel együtt.

Az ünnepi asztalterítést filmezni kellett volna, ételben, italban, süteményben és gyümölcsben nem volt hiány, tizenkét kosáryi maradékról beszélhetünk a bibliai történet emlékével élve. Házigazdáink hivatalból: Urbán-Kátay Emőke és Szilágyi Árpád. – Igen hasznos anyagszállítást végzett a Rigmányi család és Johan Kaspers. Fényképeket többen is készítettek, címre eddig C. Rigmányi és Kiss Szászi Tünde küldött.

Kimentésüket kérték: nt. Sólyom Uzonka, Marci Márió, Pakot Szabolcs, Szilágyi Landeck Dániel nagykövet úr és a Követség munkatársai. Urbán Ákos, Leo Elshout akolitus atya, Berekméri Filep Annamária, ifj. Urbán Ákos, Enikő Van Dam-Papp. Bodor József, Czimbalmos Klára, Hermán Mostert Dániel és Krisztina, dr. Topolánszky Ákos, Kónya Melinda, Haáz Katalin, Van Bolhuis Jonatán, Rohaan Éva, Kelemen Attila Csongor, Albertje Alkema-ten Hoeve, Dinke Rohaan, Németh Csaba és Klára, Török Sándor és Izabella. Baranyai András, Maarten Aalders, Hans Végh és Bacsádi Enikő. Kővári Anna és dr. Bíró József Zete, Kelemen Szabolcs, Horváth Piroska, Majla Zoltán, Lészai Róbert és családja, Kálmán Fruzsina és családja, Dudinszki Csaba, Makkai Réka és családja mentette ki magát, szintén írásban. Tüski Márti aa. sms-ben jelezte Csanády Ágnes lelkész testvérünknek, hogy a két vasárnapi szolgálata miatt nem jöhet a szabadtéri istentiszteletre. Tüski István Vajk pedig alapítványi gondnokként dr. Albert Andrásnak, bár soha nem találkoztak, azt írta, hogy őket bíróság elé citálták és elfoglaltság miatt nem jöhet, stb.--- Nem jelzett vissza Mörk Leonora ösztöndíjas aa., akinek jún.15-én ért véget a KCSP keretében előírt hollandiai tevékenységi ideje.

Hozzávetőleges, hiányos ismeretünk szerint **Jelen voltak** : Albert András és Csaba; Andacs Attila, Emőke, Botond, Dániel és Dóra; Baranyai Virág. Becző Tamás. Van Bolhuis-Szabó Emőke és Gábor; Csanády Ágnes, Farkas Flórián és Ambrus; Czondi Zsolt, Hermán János, Hannie, Zsuzsa, Ilka, Ruben. János Csilla. Johan Kaspers, Rostás Kriszta, Szeréna és Valéria. Kiss -Szászi Tünde. Kiss Ildikó, András van den Ende és gyermekeik: Sophie Elizabeth és öccse András. Kovács Robert. Krautszider Emil; Lasseur Leonard; Létei István és kislánya. Lobozár Ferenc, Gizella, Nimród, Bence és Gyöngy; Makai Rozália. Paál Ildikó és Károly; Pecze Krisztina. Rigmányi Ciprián, Rita és Rihana. Siklósi Patrik. Stoica Matei. Szilágyi Árpád. Tápai Katalin. Toma Lóránd, Hajnalka, Jonatán, Dániel és Krisztián; TruczKay József, Adrienn és Dávid. Urbán-Kátay Emőke, Zsigmond Rezső, Imola és gyermekeik: Áron, Liza, Viktória. Ezenkívül még hat személyre emlékszem, neveiket nem ismerem. **Összesen: 72 lélek. Perselypánz összege: 429 euró. Adakozás célja: a testvértalálkozó költségeinek a fedezése, kárpátjai és parajdi egyházközség támogatása.**

A szervezés rendjén úgy ötszáz e-mail címre küldtünk meghívót három körben, saját címtárból. A vianeni, amszterdami, hágai és rotterdami hívek gyülekezeti címlistáját nem ismerjük, kivéve a személyes ismerőseinket. Vianen és Zeist után kénytelenek voltunk ismét új helyet keresni, miközben a kallódó örökségünk romlása „fokozódik”. Mozaikszerű visszatekintésünkkel az új híveket tudósítjuk a testvértalálkozók kezdetéről. **A tenni vágyókat most is bátorítjuk a vianeni dokumentumok feltárására, az egykori istentiszteleti helyünk megépítésére, az állandó, az évi 52 vasárnap istentiszteleteinek a folyamatos megtartására.**

Első testvértalálkozónkat Vianenben tartottuk, azután a vezetők többé nem fogadták a református gyülekezetek kérését. Pedig pontosan kifizettük a szolgáltatási díjakat: terembérletért 125 eurót, az áhítat honoráriumaként meg 90 eurót fizettünk. A hollandiai magyarok saját Lelkigondozói Alapítványa a favágás, betömetlen árok meg egyéb mondvacsinált okok miatt szándékosan zárták ki a híveket a telekről. A régi, és három holland atyafival bővített vezetőség állandó betegsége és mindenféle akadályokra hivatkozva nem teljesíti a statutumban előírt célkitűzéseket. Semmit sem közölnek írásban, hogy nyoma se legyen a használhatatlanságnak, a weboldalaikat is felszámolták. - Ugyanazon a címen egy Vianeni Magyar Otthon alapítvány vagy egyesület is működik, ennek a tevékenysége szintén ismeretlen, illetve időnként kibocsátanak egy-egy kegyességi levelet és bankszámlát, valamiféle működés látszatát keltve. Közgyűlés, nyíltság, kapcsolatkeresés teljesen hiányzik, ez igen sajnálatos, segítséget nem kérnek. Orbánozás nélkül, szívesen részt vennénk a takarításban. **Továbbra is imádkozunk az elorozott alapítvány rendbetételéért, a hol-**

landiai magyarság egyházi életének és kulturális szolgálatának a megújulásáért. Az első testvératlakozóról a Zwollei Harangszó 2019/5. szám p.10. rögzítettük az emlékeinket: VIANENBEN találkozunk hetvenheten a Magyar Otthon kertjében 2019 márc. 30-án

Az adományozó WEENER családra emlékeztünk tisztelettel a teremben látott emléktábla előtt. A történelmi háttér felelevenítését szolgálja az alább olvasható anyag. Köszönetet mondunk Baranyai András testvérünknek az értékes képekért.



Nyugdíjas, aktív és leendő Lelkészek a vianeni találkozóán, balról jobbra: Van Bolhuis-Szabó Emőke, Paál Károly, Ambrus András, özv. Tüski Isvánné Szabó Márta, dr. Tóth Miklós, dr. Hermán M. János, Lapohos András, Hadnagy Edina Melánia, Csanády Ágnes.

Jannie Weener-Marang, 1912 -1997 -(Részlet dr. Tóth Miklós gyászbeszédéből.)

IN MEMORIAM MEVROUW J.W. WEENER-MARANG
1912-1997.

Bij het afscheid – menselijk gesproken – van mevrouw Weener moet een woord van herinnering en dank verklanken van de zijde van de in Nederland levende Hongaren en van de Stichting Prot. Christ. Geestelijke Verzorging voor Hongaren in Nederland in het bijzonder. Dit afscheid kan niet anders dan persoonlijk zijn. Wij hebben in haar een persoonlijkheid van groot formaat verloren.

Mevrouw Weener en haar echtgenoot heb ik ruim 47 jaar geleden, in 1949, het jaar van mijn komst naar Nederland, leren kennen. Dit gebeurde uiteraard via Ds Tüski – die ik reeds vanaf 1943 kende – die bij de familie Weener als bursaal woonde en met wie ik hier te lande van begin af aan nauw samenwerkte en samenwerk. Hierdoor ben ik in staat uit eigen waarneming de belangrijke rol en werk van mevrouw Weener op 'Hongaars' gebied hier te lande in hun historische samenhang te overzien. Vaak heb ik vroeger – al dan niet samen met de stichters van de Vereniging 'Mikes Kelemen', Vereniging voor Hongaarse Kunst en Literatuur in Nederland – aan de Tollensstraat in Utrecht gelogeerd, waar ik met het echtpaar Weener veelvuldig van gedachten heb gewisseld. (Ook de stormnacht met de watersnoodramp in februari 1953 heb ik daar doorgebracht.)

De heer en mevrouw Weener hebben in de zestiger jaren – toen het duidelijk werd, dat zij hun dakpannenfabriek in Vianen zullen sluiten terwijl de daarbij behorende gronden voor de stadsuitbreiding zullen worden onteigend – besloten één hectare grond als huwelijkscadeau aan Ds en mevrouw Tüski te schenken. Laatstgenoemden hebben gezegd een dergelijk persoonlijk geschenk niet te willen aannemen, maar het op prijs te stellen de grond voor hun pastoraal werk onder de Hongaren te bestemmen. (Dit is de reden, waarom deze grond op naam staat van de Hongaarse Prot. Christ. Stichting.) Wij – Ds Tüski en ik – zijn bij herhaling naar Vianen gegaan om de situatie ter plekke op te nemen en om plannen te smeden voor de toekomst. Wij sopten in de modder rond met rubberlaarzen aan. Doch de grond alléén zou onvoldoende zijn geweest voor het gestelde doel. Hier en nu moet duidelijk worden verklaard, dat het Hongaars Ontmoetingscentrum te Vianen financieel voor het allergrootste deel aan de familie Weener-Marang en in het bijzonder aan de persoonlijke inzet en visie van mevrouw Weener is te danken. Zonder haar initiatief, zonder de daaruit voortvloeiende bijdragen en zonder haar niet aflatende daadwerkelijke medewerking zou daar niets staan. Hiermee doe ik niets af aan de grote waarde en belang van vele, veelsoortige bijdragen van velen, maar bovenal moet bij deze gelegenheid dit basisgegeven worden vastgesteld en onderstreept. – Mevrouw Weener voerde in haar hele leven één beleid uit, t.w. het gezamenlijke beleid van wijlen haar echtgenoot en van haarzelf. Zij deed dit consequent, met grote wijsheid, realiteitszin, mensenkennis en met een warm en liefdevol hart.

„Kétféle „befogadóra” emlékezhethetünk vissza: azokra, akiknek a számára teljesen ismeretlen volt mindaz, ami „magyar”, és talán a többségre, akinek már mondott valamit a szó: „magyar”, sőt talán már ápoltak is valamilyen magyar kapcsolatot. Az utóbbiak legtöbbször hívő emberek, valamelyik egyház aktív tagjai voltak. Ezek sorába tartozotta Weener-Marang házaspár is. A fenti emléktáblájukat éppen húsz évvel ezelőtt, a megnyitás alkalmával helyeztük el a vianeni „Magyar Otthonban”. Nélkülük, majd a férje halála után Weenerné további rendszeres támogatása nélkül sohasem lett volna magyar otthonunk...” Tüski István

Alól a Hollandiai Magyar Protestáns Lelkigondozó Szolgálat Alapítvány neve az eltűnt EMLÉKTÁBLA szövegén:

zonder offer geen toekomst	áldozat nélkül nincs jövő
IN DANKBAARHEID AAN	HÁLÁS SZERETETTEL
familie WEENER	~ NARR NG család
de Heere Jezus zei: het is zaliger te geven dan te ontvangen	Az Úr Jézus mondta: nagyobb boldogság adni, mint kapni
Stichting Protestant Geestelijke Verzorging Hongaren in Nederland	1977 Hollandiai Magyar Protestáns Lelkigondozó Szolgálat Alapítványa



Testvértalálkozó --- Vianen 2019. március 30

„Én vagyok a szőlőtő, ti a szőlővesszők: aki énbennem marad, és én őbenne, az terem sok gyümölcsöt, mert nélkülem semmit sem tudtok cselekedni.” (Jn.15,5)

ISTEN HOZOTT! A hollandiai magyar gyülekezetek tagjai szombaton, 2019 márc. 30-án délután Vianenbe kirándultak, ahol a szép tavaszi időjárásnak örvendeztek, miután áhítaton vettek részt, és közben ökuménikus nyitottsággal - egymással ismerkedtek. **A szervezés oroszlánrészét Németh Piroska végezte.** Lelkészek és teológusok közül jelen voltak: özv. Tüski Istvánné szül. Szabó Márta nagytiszteletű asszony, aki igei köszöntéssel szolgált; Hadnagy Edina Melánia, dr. Tóth Miklós, Van Bolhuis-Szabó Emőke, Csanády Ágnes, Paál Károly, Lapohos András és dr. Hermán M. János. (Akik a magyar lelkészek és teológusok közül akadályoztatás vagy más ok miatt nem lehettek jelen: nt. Tüski Márti, Kovács Gyöngyi, Solyom Uzonka és nt. Paksy János.)

**KVK****Online inzage uittreksel - Stichting Protestants Christelijke Geestelijke verzorging voor Hongaren in Nederland - 41178907**

KVK-nummer

41178907

Rechtspersoon

RSIN	804158861
Rechtsvorm	Stichting
Statutaire naam	Stichting Protestants Christelijke Geestelijke verzorging voor Hongaren in Nederland
Statutaire zetel	Utrecht
Bezoekadres	Hendrik Tollensstraat 20, 3521XX Utrecht
Datum akte van oprichting	04-05-1959
Datum akte laatste statutenwijziging	06-09-1966
Activiteiten	SBI-code: 94911 - Religieuze organisaties Religieuze organisaties

Bestuurders

Naam	Tüski, István Károly Vajk
Geboortedatum	29-09-1972
Datum in functie	03-12-2003
Titel	Penningmeester/tweede secretaris
Bevoegdheid	Gezamenlijk bevoegd (met andere bestuurder(s), zie statuten)
Naam	Tüski - Szabó, Márta Erzsébet
Geboortedatum	22-07-1939
Datum in functie	03-12-2003
Bevoegdheid	Gezamenlijk bevoegd (met andere bestuurder(s), zie statuten)
Naam	Woei-Jet-Kong, Lodewijk Hendrik
Geboortedatum	23-02-1944
Datum in functie	05-07-2023 (datum registratie: 03-12-2023)
Titel	Penningmeester
Bevoegdheid	Gezamenlijk bevoegd (met andere bestuurder(s), zie statuten)
Naam	Erkelens, Hendrik
Geboortedatum	04-06-1994
Datum in functie	05-07-2023 (datum registratie: 03-12-2023)
Bevoegdheid	Gezamenlijk bevoegd (met andere bestuurder(s), zie statuten)
Naam	van der Meulen, Marten
Geboortedatum	15-08-1976
Datum in functie	21-03-2024 (datum registratie: 07-04-2024)
Bevoegdheid	Gezamenlijk bevoegd (met andere bestuurder(s), zie statuten)

Gegevens zijn vervaardigd op 21-04-2025 om 16.32 uur.



178907

Eerste blad.

[Handwritten signature]

Heden de vierde mei
negentienhonderd negen en vijftig verscheen voor mij, Albert
Markus Brouwer, notaris ter standplaats Utrecht:

de heer dominus István Lajos Tuski, Hongaars predikant,
wonende te Gegevens verwijderd door Ki Gegevens verwijderd,

welke comparant verklaarde, dat hij uit zijn vermogen heeft
afgezonderd het tegoed op de postgirorekening nummer 3675 te
zijn naam, groot éénduizend driehonderd zes en dertig gul-
den twintig cent,

welke postgirorekening hiertoe wordt overgeschreven op naam
van de stichting, welke hij met dit afgezonderd tegoed in
het leven roept en welke zal worden geregeerd door de navol-
gende statuten:

NAAM EN ZETEL.

Artikel 1.

1. De stichting draagt de naam: Stichting Protestants Chris-
telijke geestelijke verzorging voor Hongaren in Nederland
De stichting kan ook worden aangeduid als: Hollandiai
Magyar Protestáns Keresztyén Lelkigondozói Szolgálat.
2. De stichting is gevestigd te Utrecht.
3. De taal van de stichting is Hongaars en Nederlands.

DOEL EN MIDDELEN.

Artikel 2.

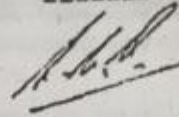
Het doel van de stichting is het verlenen van protestants
christelijke geestelijke verzorging aan Hongaren, zulks in
de ruimste zin.

Artikel 3.

1. De stichting tracht haar doel te bereiken door gebruikma-

Tweede blad.

178907



van de stichting.

2. De stichting wordt in en buiten rechten vertegenwoordigd door de voorzitter of bij diens ontstentenis of belet de vice-voorzitter tezamen met de secretaris of bij diens ontstentenis of belet de tweede secretaris, mits handelend ter uitvoering van een wettig bestuursbesluit.
3. Het bestuur blijft te allen tijde bevoegd om aan één of meer bestuursleden algemene of bijzondere volmachten te verstreken.

Artikel 6.

1. Het bestuur bestaat uit de voorzitter (in het Hongaars: Fugoninok), vice-voorzitter (gondnok), eerste secretaris (fotitkár), tweede secretaris (titkár) en penningmeester (pénztáros) en ten minste twee andere leden, waaronder bij voorkeur twee Hongaarse predikanten.
2. Voor de eerste maal wordt het aantal bestuursleden vastgesteld op zeven en worden tot bestuursleden van de stichting benoemd:
 - de heer meester Miklós István Tóth, wonende te Amstelveen, Borsseburg 52, tevens als voorzitter;
 - de heer doctorandus Sándor Áron Varga, wonende te Amsterdam, Keizersgracht 232-II, tevens als vice-voorzitter;
 - de heer doctor István Leel-Osny, wonende te Utrecht, A.M. van Schurmanstraat 16, tevens als eerste secretaris;
 - mevrouw Éva Prágay - Bakay, wonende te Utrecht, Damplein 13 bis, tevens als tweede secretaris;
 - de heer doctor Lajos Szentgyörgyi, wonende te Utrecht, Prinssestraat 44, tevens als penningmeester;



178907

Derde blad.

Gegevens verzameld door K&L

1. Telkens na verloop van drie jaren, voor het eerst in negentienhonderd twee en zestig, treedt per één juli de helft van de fungerende bestuursleden als zodanig af;— als het aantal bestuursleden oneven is wordt het aantal aftredenden beurtelings naar beneden en naar boven afgerond. —
Het aftreden geschiedt volgens een vooraf door het bestuur vast te stellen rooster. —
Ieder aftredend bestuurslid kan terstond worden herbenoemd. —
2. De benoeming van een bestuurslid ter voorziening in een tussentijdse vacature geschiedt voor het resterend deel van de zittingsperiode van het bestuurslid in wiens plaats hij is benoemd. —
3. Het bestuur is bevoegd om een bestuurslid op zijn verzoek of ongevraagd ontslag te verlenen. —
Ongevraagd ontslag kan echter slechts worden verleend om een dringende reden, verband houdende met de belangen van de stichting, bij een besluit van het bestuur, genomen met instemming van ten minste drie/vierde van de overige bestuursleden. —
4. Indien in het bestuur door welke oorzaak ook één of meer vacaturen bestaan, blijven de overblijvende bestuursleden een bevoegd college vormen, mits het aantal vacaturen niet het aantal nog in functie zijnde bestuursleden overtreft. —
De taak van het ex-bestuurslid in wiens vacature nog niet is voorzien wordt waargenomen door één der overblij-

178907

1. Ter bevordering van het contact tussen de stichting en — het stichtingsbestuur enerzijds en hen die de arbeid van de stichting moreel of materieel steunen anderzijds heeft de stichting een stichtingsraad (in het Hongaars: Általános Gondnoki Tanács).
2. Als leden van de stichtingsraad treden op zij die de uitnodiging om lid te worden hebben aanvaard en vervolgens als lid zijn bevestigd.
Zowel de uitnodiging als de bevestiging geschiedt door de stichtingsraad, doch zolang deze nog niet in vergadering bijeen is geweest geschiedt zulke door het bestuur van de stichting.
3. Het lidmaatschap van de stichtingsraad eindigt door bedanken of door roisement. Roisement kan slechts geschieden door de stichtingsraad om een dringende reden verband houdend met de belangen van de stichting.
4. De stichtingsraad ontvangt ter kennisneming de verlagen van de secretaris, alsmede de jaarstukken en het accountantsrapport als bedoeld in artikel 9.
5. De stichtingsraad vergadert zo dikwijls de voorzitter van het bestuur of ten minste drie andere bestuursleden zulke gewenst achten, doch ten minste éénmaal in de drie jaren.
6. De leden van het bestuur hebben toegang tot- en worden ook uitgenodigd voor het bijwonen van elke vergadering van de stichtingsraad. Zij oefenen in die vergadering echter geen stemrecht uit, doch zullen desverlangd de stichtingsraad zodanige inlichtingen verschaffen als deze in het belang der stichting zal gewenst achten.

Vianen is een oud stadje in het hart van Nederland, gemakkelijk bereikbaar en dicht bij een knooppunt van grote wegen, met bovendien een directe busverbinding met het Centraal Station te Utrecht.

Daar ligt ons terrein, één hectare groot, beplant met zesduizend bomen, heesters en struiken.

Hierop verrijst ons Hongaars "Ontmoetingscentrum Vianen", dat plaats biedt aan ruim honderd mensen.

Wat willen wij, daar gaan doen?

Bijeenkomsten houden en ontspanning zoeken.

Ontmoetingen organiseren tussen mensen afkomstig uit Oost-Europa en Nederlanders.

En ook: Jeugdsamenkomsten / Bejaardenreünies / Literaire- en wetenschappelijke lezingen / Zaterdagsscholen / Taalkursussen / Kerkdiensten, ook oecumenisch / Catechisatie / Kerkelijke conferenties houden.

Kortom, het wordt een trefpunt, een haven, waar men zich thuis voelt.

Hoe kan dit?

Het idee bestond al geruime tijd. Wij spaarden jaren lang en zochten naar oplossingen, met hoop zonder uitzicht. Men versleet ons voor dwazen. Maar is het geen wonder? Ja zeker! Wij kregen de grond zo maar kado. En krijgen een belangrijke subsidie van het Ministerie voor Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk Werk. Een bewijs, hoe ernstig men de zaak opneemt.

Nu wij de kans gekregen hebben, wagen wij het. Nu of nooit!

Maar, wij hebben geld nodig, graag snel. Op de man af.

Wij hebben nog ruim f 75.000,- nodig.

Wij weten, dat het een groot bedrag is, maar wij rekenen op uw offer, want hier wordt iets unieks tot stand gebracht!

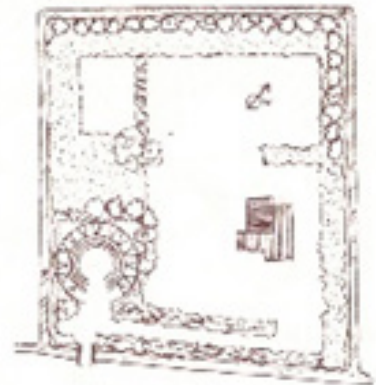
En nu u

Wij verwachten, dat u ons vertrouwen niet zult beschamen.

Uw antwoord is een daad*).

Het gebouw staat vanaf mei 1977 open voor vele mensen. Heb oog voor verhoudingen en stort meteen, zodat wij in mei ook kunnen betalen.

Ons gironummer is 3675, Stichting Geestelijke Verzorging Hongaren, t.n.v. Penningmeester "Ontmoetingscentrum Vianen". p/a Oude Gracht 302. Utrecht. Dank voor uw steun.



Felhívás, 1977

HOLLANDIAI MAGYAR PROTESTÁNS KERESZTYÉN LELKIGONDOZÓI SZOLGÁLAT STICHTING PROTESTANTS CHRISTELIJKE GEESTELIJKE VERZORGING VOOR HONGAREN IN NEDERLAND

Elnök / Voorzitter: Dr. Tóth Miklós

Lelkészek / Predikanten: Tüski István, Tüski Istvánné sz. Szabó Márta és Drs. Tüski Márta
 H. Tollensstraat 20, 3521 XX Utrecht, tel./fax: 030-2937788. Postgiro: 3675.

Fennmaradt, nem törölhető adat szerint ez keringett a világhálón nt. Tüski István életében:

ISTENTISZTELETEK / KERKDIENTEN

VIANENI MAGYAR OTTHON		HONGAARS ONTMOETINGSCENTRUM TE VIANEN	
Panoven 17 A, 4133 NG Vianen, bejárat a Langeweg 145 sz. házzal szemben. Tel.: 0347-375040			
• Minden vasárnap 14.30 órákor istentisztelet, délutáni kultúrprogram esetén 13.30 órákor. Az épület minden vasárnap 13:30 órától nyitva van. • Január 6., Újévi istentisztelet, 14:30 órákor • Március 23., Húsvét első napja, úrvacsoraosztás, 14:30 órákor • Május 11., Pünkösd első napja, úrvacsoraosztás, 14:30 órákor • December 25., Karácsony első napja, úrvacsoraosztás, 14:30 órákor • 2009. január 4., Újévi istentisztelet, 14:30 órákor		• <i>Kerkdienst elke zondag om 14.30 uur; in geval van andere bijeenkomsten om 13.30 uur. Het gebouw is open op elke zondag vanaf 13:30 uur.</i> • <i>6 januari, Nieuwjaars kerkdienst, om 14:30 uur</i> • <i>23 maart, 1e Paasdag, heilig avondmaal, om 14:30 uur</i> • <i>11 mei, 1e Pinksterdag, heilig avondmaal, om 14:30 uur</i> • <i>25 december, 1e Kerstdag, heilig avondmaal, om 14:30 uur</i> • <i>4 januari 2008, Nieuwjaars kerkdienst, om 14:30 uur</i>	
Részletes információ a "Jöjjetek" című újságban, melyet kérésre mindenkinek elküldünk.		Zie "Jöjjetek", dat op verzoek aan belangstellenden wordt toegezonden.	
Információ / Informatie: Familie Tüski, tel./fax: 030-2937788			
Istentiszteletek: Hága, Észak-Hollandia körzetekben:			
Igét hirdet / Voorganger: Dr. Tóth Miklós.			
Postbus 10.249, 2501 HE Den Haag. Tel: 070-3587248. Fax: 070-3584983. Email: fidelitas@zonnet.nl			
Hágai és Rotterdami Körzeti Titkárság / Secretariaat Regio Den Haag en Rotterdam.			
Mw Teréz Roest-Nagy, Drakestein 12, 2352 JV Leiderdorp, tel.: 071- 5892053. E-mail: marco_teri@roest1.speedlinq.nl			
HÁGA / DEN HAAG			
Istentisztelet / Kerkdienst: Kloosterkerk, Lange Voorhout 4, 12 órákor / om 12 uur.			
• Istentiszteletek magyar és holland nyelven: március 16., június 15., szept. 21., dec. 21.		• <i>Hongaars-Nederlandse kerkdiensten:</i> 16 maart, 15 juni, 21 september, 21 december	
ÉSZAK-HOLLANDIA – HET NOORDEN DES LANDS			
A 'Bloemrijk Vertrouwen' Galéria termében, a Tóth-Van Rooijen családnál			
Van Sminiauweg 70, 9064 KE Aldtsjerk			
Tel.: 058-2561176. 14:30 órákor / om 14:30 uur			
• Istentisztelet: november 23., karácsonyi istentisztelet		• Kerkdienst: 23 november	
MAASTRICHT			
Információ / Informatie: Drs. Visser-Pál Irén, tel.: 043-3253543			
• <i>Református imaközösség</i>		• <i>Gebedsdienst</i>	

<https://www.epa.hu/00000/00008/00012/pdf/00012.pdf>

VIANENI MAGYAR HÁZHONGAARS ONTMOETINGSCENTRUM TE VIANEN-2008

A vianeni Magyar Otthon épülete nagyon leromlott. A tető gyors helyreállítást igényel, amire 15.000 euró szükséges. A komoly évi alapköltségek még ehhez járulnak. **A Vianeni Ház valamennyiünk szolgálatára áll.**

Adományokat kérünk és várunk a Stichting Prot. Christ. Geestelijke Verzorging voor Hongaren in Nederland, Utrecht, számlájára, 'épület' megjelöléssel,

postbank rekening nr. 3675. Előre is köszönet a szíves hozzájárulásokért.

Het gebouw Hongaarse Ontmoetingscentrum verkeert in slechte toestand. Het dak moet allereerst worden vernieuwd; kosten 15.000 euro. Hierbij komen nog de overige serieuze kosten. **Het Ontmoetingscentrum is ten dienste van de gehele Hongaarse gemeenschap hier te lande.** U wordt verzocht Uw donaties en bijdragen te storten op Postbank rekening nr. 3675, t/n Stichting Prot. Christ. Geestelijke Verzorging voor Hongaren in Nederland, Utrecht onder vermelding 'Gebouw'. Bij voorbaat dank voor Uw bijdrage.

<https://www.epa.hu/00000/00008/00012/pdf/00012.pdf>

HÍREK HOLLANDIÁBÓL



Igehirdetés: Kelemen Attila Csongor, 2025. január 12.

ZWOLLE 2025. január 12. keresztelési istentisztelet, szolgált nt. Kelemen A. Csongor és Hermán M. János



Keresztelésre készülve, Zwolle, 2025 január 12

Őszire két keresztelési istentiszteletet meghirdetését jelezték a presbitériumnak



Igehirdetés, keresztelés, 2025 január 12

Az Egyház ott van, ahol az élő Ige összeköt bennünket. Ha az Isten velünk, kicso-da ellenünk! /GYÜLEKEZETÉPÍTŐ KONFERENCIA, ZWOLLE

Isten kegyelme ott is működik, ahol emberileg nincs remény vagy látható út. Ő minden képzeletet képes felülmúlni!

A Zwollei Magyar Református Egyházközség 2024 december 13-15 napjain missziói konferenciát szervezett a jövő egyházáról, mintegy nyolcvan résztvevővel. Az alapvető kérdés: Bízunk a hit megtartó erejében vagy elveszünk? A tanácskozás üzenete: **Mindenek ékesen és jó renddel legyenek (1 Kor.14:40)**

„Mindenek ékesen és jó renddel legyenek!”
1Kor 14,40
Missziói Konferencia
 Zwolle, 2024. december 13-15.
 Téma: Egyház a diaszpórában
 Program: könyvbemutatók neves szerzőktől, zenei előadások, történelmi és teológiai eszmecsere, istentisztelet, áhítatok

Péntek, dec. 13. – 16 ⁰⁰ -19 ³⁰	Szombat, dec. 14. – 9 ³⁰ -20 ⁰⁰	Vasárnap, dec. 15. – 10 ⁰⁰ -15 ³⁰
Helyszín: Lutheránus templom, Koestraat 2-4, Zwolle	Helyszín: Lutheránus templom, Koestraat 2-4, Zwolle	Helyszín: Plantagekerk, Ter Pelkewijkstraat 17, Zwolle

Bérlépés: A részvétel ingyenes, adományokat szívesen fogadunk.
 Szervezők: Hollandiai Magyar Református Gyülekezetek - Hollandiai Miklos Kelemen Kőr
 Mindenkit szeretettel várunk! Jelentkezés: E-mail: jhermann@gmail.com

Program:
 13 december 16⁰⁰-19³⁰
 Locatie: Lutheránus Kerk, Koestraat 2-4, Zwolle
 Zaterdag 14 december 9³⁰-20⁰⁰
 Locatie: Lutheránus Kerk, Koestraat 2-4, Zwolle
 Zondag 15 december 10⁰⁰-15³⁰
 Locatie: Plantagekerk, Ter Pelkewijkstraat 17, Zwolle

Tegnap: Dierhous is gratis, donaties worden gesloten!
 Organist: De Hongaarse Protestantse Gemeente uit Zwolle, Visser, Don Hong, Rutten en Amsterdam. De Vereniging Miklos Kelemen Kőr in Nederland. Iedereen van harte is welkom!

Aanmelding: E-mail: jhermann@gmail.com

A roll-upot Truczka József presbiter testvérünk és családja ajándékozta. Grafika: Szomor Attila



Az Egyház jövője a diaszpórában/ szórványban. A hollandiai magyarok keresztyén hitének gyakorlása: kérdés, probléma, kihívás-elhívás, lehetőség!(!?)

“Tunya álmainkat jég verte /S még a Temp-
lomot se építettük föl. /Helyünkön meg nem
tudtunk állni /S ide kerültünk, ez kezde-
ti átkunk,/--- Árvult, de mégis győzedelmes faj-
ta:/--- S elveszünk, mert elvesztettük magunkat.”
- **Ady Endre: A szétszóródás előtt**

Előadás: MISSZIÓI IGEHIRDETÉS HOLLANDIÁBAN

Kelemen Attila Csongor

*“Nem mindig lehet megtenni, amit kell, de mindig meg
kell tenni, amit lehet.”* Bethlen Gábor

Jelen előadásom egy 10 évvel ezelőtt végzett kutatás-
nak és mesteri dolgozatnak az eredményeit mutatja
be, úgy hogy közben az elmúlt évek távlatából és ta-
pasztalatai felől is tekintek a feltett kérdésre. A kuta-
tást akkor végeztem, amikor a kolozsvári Teológián
végzett tanulmányaim befejezése előtt egy évet töltöt-
tem a kampeni Teológián a „Missionaire gemeente” –
„Missziói gyülekezet” nevű egyéves mesteri képzésen
Stefan Paas vezetése alatt.

A dolgozatom címe hollandul ez volt: *„Toerustend
prediken – ontwerp van een predikingsmodel voor
holistische missie”* – Előbb az alcímet fordítom: „Egy
holisztikus misszióhoz szükséges igehirdetés terve-
zete”. A címnek fordítása valamivel nehezebb, mert
a „toerusting” kifejezés hollandul „felkészítést, fel-
szerelést, kiképzést” jelent, és gyakrabban használják

egyházi berkekben, például akkor, amikor gyülekezeti
tagokat bizonyos feladatok elvégzéséhez látják el meg-
felelő ismeretekkel, készségekkel (szépen talál ez a ki-
fejezés az Efézus 6-beli hívő fegyverzetéhez). Magya-
rul viszont inkább a „missziói igehirdetés” kifejezést
használok. A következőkben pedig világossá teszem,
mit értek ez alatt.

Dolgozatomnak a fő kérdésfelvetése ahhoz a tényhez
kapcsolódik, hogy a prédikáció hagyományos szem-
lélete (amely egy keresztyén gyülekezet számára, egy
vasárnapi istentisztelet során hangzik el) csak kor-
látozottan használható missziói eszközként, mivel a
prédikáció csak korlátozott mértékben éri el a nem
hívőket. Egyszerűen fogalmazva, nem hívő emberek
igen ritkán fordulnak meg istentiszteleteken, esetle-
ges kivételt a temetések, esküvők vagy egyéb alkalmi
istentiszteletek képezik, melyeknek missziói, evange-
lizációs potenciálja köztudott a homiletikai és gyakor-
lati teológiai irodalomban. A közönséges vasárnapi
istentisztelet prédikációját viszont hiába irányítjuk
nem hívők füléhez, szívéhez, hogyha nincsenek jelen.
Tudatosan fogalmazok most minden árnyalat nélkül,
nyilvánvaló, hogy a vasárnap jelenlévő gyülekezet
komplexitásával is számolni kell, viszont egy merőben
szekularizált, posztkeresztyén Európában számolni
kell azzal, hogy emberei tízmilliói csupán közvetve
hallották az evangéliumot, és sosem a gyülekezeti pré-
dikáció révén.

Általában véve tehát kiindulhatunk abból, hogy
a vasárnapi istentisztelet igehirdetése korunkban
és kultúránkban csupán csekély evangelizációs
potenciállal bír. Dolgozatomban viszont amellet
érvelek, hogy nagy missziói potenciállal bír, hogyha
ez alatt a kifejezés alatt azt értjük, hogy a prédikáció
felébressze az istentiszteleten jelen levő igehallgatók
missziói tudatát, annak érdekében, hogy saját
környezetükben váljanak misszionáriusokká. Ehhez
pedig az tartozna, hogy a prédikáció nem merülne
ki az ember személyes üdvösségét megcélzó jó hír
hirdetésében, sem a hívő ember életére vonatkozó
erkölcsi tanításban (stb.), hanem mindig annak a
küldetésnek a dimenziójában kell, hogy történnie,
amit az Úr Jézus közvetlenül mennybemenetele előtt
adott tanítványainak: *„elmenvén azért, tegyetek ta-
nítványokká minden népeket, megkeresztelve őket az
Atyának, Fiúnak és Szentléleknek a nevében, tanítva
őket, hogy megtartsák mindazokat a parancsolatokat,
amiket én adtam nektek. És íme, én veletek maradok
minden napon a világ végezetéig.”* (Máté 28: 19) Az el-
múlt évtizedek missziológiai irodalma nagy hangsúlyt
fektetett arra, hogy a misszióit visszahelyezze az egy-
ház egyik legfőbb céljai, hivatásai közé, annak tudatá-
ban, hogy az egyház ily módon részt vesz Istennek a
világért végzett üdvtervében (Missio Dei). Ez a részt
vétel pedig nem csak a különféle hivatások (aposto-
lok, próféták, evangélisták, pásztrok, tanítók, v.ö.
Efézus 4: 11) osztályrésze, hanem az egész gyülekezeté
(ezt nevezi a missziológiai szakirodalom „holisztikus

misszióknak”). Ezért szükséges a gyülekezetben ezt a hivatástudatot az igehirdetés útján is felébreszteni, megerősíteni.

1. MISSZIÓI IGEHIRDETÉS – A SZENTÍRÁS SZEMSZÖGÉBŐL

Dolgozatomban példaként először Jézus és az apostolok igehirdetési gyakorlatát vettem. A jézusi igehirdetést merőben meghatározza a hit is és a cselekedetek harmóniája („eredj el, és te is úgy cselekedjél”), amit elsősorban, mint testté lett Ige Ő maga is példáz. Az apostolok igehirdetési gyakorlatából a krisztocentrikus jelleget emeltem ki (üdv történeti vonatkozásban, valamint az egyház, mint Krisztus teste vonatkozásában), ugyanakkor a világ iránti kettős viszonyulást (elkülönülés-felelősség, identifikáció-transzformáció szópárok kapcsán). Ezekből a példák közül egy missziói igehirdetés következő jellemzőkkel bír: 1. Isten üdv történeti cselekvését hirdeti a hallgatónak. 2. Az igehirdető saját személye is részese, tanúja kell, hogy legyen ennek az üdv történetnek. 3. Az igehirdető az igehallgatót induktív módon szólítja fel arra, hogy ebben az üdv történetben aktívan részt vegyen. 4. Tudva, hogy ennek a tanúságnak hármass szerepe van: Istent dicsőíti, a felebarátot keresi, a hívő személyes hitét mélyíti.

2. MISSZIÓI IGEHIRDETÉS – AZ IGEHIRDETŐK SZEMSZÖGÉBŐL

Tíz évvel ezelőtt ezt a feltevést úgy próbáltam igazolni, hogy a (homiletikai, missziológiai, ekkleziológiai) irodalmi kutatás mellett meglátogattam Hollandiában néhány olyan gyülekezetet, mely kimondottan missziói identitással, hivatással rendelkezik, és interjúkat készítettem vezetőikkel, meghallgattam prédikációikat, azt a kérdést feltéve, hogy mennyiben alkalmazzák már eleve tudatosan, vagy nem tudatosan ezt a fajta igehirdetést. Két gyülekezetet látogattam meg Hágában, kettőt Amsterdamban és egyet Goudában. Mind az öt gyülekezet meglehetősen új gyülekezet, 2000 és 2010 között alapították, nem a történelmi egyházakhoz tartozó gyülekezetekként (bár néha azok szárnyai alatt megalakult „pionír gyülekezetekként”). Érdekes az, hogy bár „missziói” gyülekezeteket kerestem, egyes gyülekezetek nem is nevezték magukat kimondottan „missziói gyülekezetnek”, ugyanis a missziót olyannyira az egyház szerves részének tartják, hogy majd-majd pleonazmusnak tartották ezt a kifejezést.

Az alábbiakban a terepmunka néhány jellemző észrevételét említeném meg: Az interjúk során igyekeztem az igehirdetőket arról kérdezni, hogyan látják a missziós kultúra kialakítását a gyülekezetükben a prédikáció által. Ehhez néhány segédkérdés fonalát használtam: *miért, hogyan, mit, ki, kinek?*

Miért prédikálnak? A prédikáció eszköz, nem cél. Azért prédikálnak, hogy az emberek meglássák Jézust, megismerjék Őt, és ezután kövessék Őt a

tanítványságban. Azért prédikálnak, hogy az emberek megértsék, részesei Isten világra vonatkozó tervének.

Hogyan prédikálnak? A többség szerint fontos, hogy a prédikáció egyértelmű és felelősségteljes igemagyarázatra épüljön, holisztikus szemlélettel a Biblia egészére. Sok interakciót keresnek a hallgatósággal. Kifejező, szemléltető módon prédikálnak. Egyszerű nyelvezetet használnak. Humorral és iróniával élnek. Induktív módon építik fel a prédikációt.

Mit prédikálnak? A prédikátorok úgy vélik, hogy prédikációikban bizonyos gondolatok különösen hangsúlyosan jelennek meg, például: Isten országa, Jézus mint a történelem középpontja, és hogy Istennek terve van a világgal. Ezek a jellemzők nem csak az interjúkból, hanem a megvizsgált prédikációkból is nyilvánvalókká váltak.

Kik az igehirdetők? A közösség tagjai közül valók (néhányan közülük beköltöztek azok közé az emberek közé, akik a célcsoportjukat jelentik, például hátrányos helyzetű negyedekbe). Ugyanakkor Istenhez tartoznak, és tudatában vannak annak, hogy példaként szolgálnak a gyülekezet számára.

Kik a célcsoportjuk? Az általam vizsgált összes gyülekezet kettős célcsoporttal rendelkezik: keresztények és nem keresztények. Ennél a kérdésnél vált nyilvánvalóvá, hogy a kimondottan missziói identitással rendelkező gyülekezetekben a célcsoport jóval összetettebb, mint egy hagyományos gyülekezet esetében. Ez pedig az igehirdetés milyenségét is merőben befolyásolta, hiszen inkluzív, evangelizáló prédikációról is volt szó.

3. MISSZIÓI IGEHIRDETÉS – A HALLGATÓK SZEMSZÖGÉBŐL

Végül pedig az igehallgatókkal is végeztem egy kis méretű felmérést (50 résztvevő), melynek az volt a célja, hogy rávilágítson arra a kérdésre, mennyire befolyásolja az igehirdetés a saját missziói tudatukat.

1. *Tagja-e ennek a gyülekezetnek?* 96% - igen – 4% - nem – (Egy gyülekezetben nem is hallottak arról, hogy „tagság”)
2. *Hogyan lett tagja ennek a gyülekezetnek?* 56% - tehát a legtöbben személyes kapcsolatok révén.
3. *Mi a legfontosabb az ön számára a gyülekezetben?* A legtöbb válaszadó számára a közösség a legfontosabb (38 fő, több mint 75%). Ezt követik az istentiszteletek/összejövetelek, a gyülekezet által közvetített üzenet, végül pedig a prédikáció (31%).
4. *Aktív személynek tartja magát a gyülekezeti életben?* Igen – 71%.
5. *Mi a legfontosabb eleme az istentiszteletnek?* 35-en a közösséget, 31-en a prédikációt jelöl-

ték meg.

6. *Mi a legfontosabb a prédikációban?* 37-en az inspirációt, 25-en a reményadást, 23-an a tanítást, 5-en a tanúságtételt tartják a legfontosabbnak.
7. *Mi az ön szerepe keresztényként a világban?* „Világosság lenni, Krisztust megmutatni; Isten szeretetét tükrözni; Másokat Jézushoz vezetni.” Ezek a válaszok egy fejlett missziós identitás meglétét igazolják.
8. *Mi készíteti arra, hogy ezt a szerepet betöltse?* Bibliai meggyőződés – 31; Kapcsolat a gyülekezeti tagokkal – 27; Prédikáció – 20; Kapcsolat a vezetőkkel – 17.
9. *Hogyan látja gyülekezetét 10 év múlva?* – Több embert bevonni; Szorosabb közösség; Mélyebb hit; Amsterdam megmentve; Isten szeretetét láthatóvá tenni. Ezek a válaszok is azt mutatják, hogy a válaszadók felelősséget éreznek a világ iránt.

A felmérésből az válik nyilvánvalóvá, hogy a legtöbb gyülekezeti tag erőteljes missziói tudattal rendelkezik, azonban a missziói igehirdetés nem elsődleges eszköze e tudat kialakulásának nem elsődleges eszköze. Fontosnak bizonyulnak a másokkal, és a Krisztussal való személyes kapcsolatok.

Végkövetkeztetésképpen, a dolgozatom fő kérdéseit megválaszolando:

Miért van szükség missziói igehirdetésre? Mert a jelenlegi kontextus posztkeresztény, posztkereszténység és posztmodern. Mert az egyház fő fókuszának Isten missziójára kell irányulnia. Mert Isten missziójában való részvétel az egész egyházat igényli. Mert sok gyülekezetben a prédikáció ritkán, vagy egyáltalán nem éri el a nem-keresztényeket. **Mi a missziói igehirdetés?** Olyan igehirdetés, amely a hallgatót tudatos részvételre hívja Isten üdvtörténetében, missziójában. Ezt néhány felkészítő elem révén valósítja meg: példamutatás, motiváció, transzformáció, indukció, az üdvtörténet holisztikus szemlélete. **Létezik-e missziói igehirdetés a kimondottan missziói gyülekezetek a gyakorlatában?** Igen, de ezt nem tekintik a missziós kultúra kialakulásának fő okaként egy adott gyülekezetben.

A kutatás során világossá vált számomra, hogy a gyülekezet befelé és kifelé irányuló figyelme nem választható el egymástól. Technikai értelemben: az attrakció nem létezhet inkarnáció nélkül, és fordítva sem. Ez pontosan bemutatja az evangélium kettős természetét: alkalmazkodást és átalakulást, azonosulást és transzformációt. Ha a prédikációval csak kifelé fordítjuk a gyülekezet tekintetét, elveszíti közösségépítő erejét, és fordítva is. Ha csak az egyik missziós modellre vagy az evangélium egyik vonására helyeznénk a hangsúlyt,

nem vennénk felelősségteljesen részt Isten missziójában, hiszen vagy mindent a saját kezünkbe vennénk, vagy mindent Isten kezében hagyánk.

A missziói prédikációval arra inspirálhatjuk a gyülekezet minden tagját, hogy ne csak testvéreiket szolgálják, hanem azokat is, akik a gyülekezeten kívül vannak. Ez természetesen nem az egyetlen legitim igehirdetési forma, de egy tudatos és felelősségteljes módon alkalmazható eszköz. Ahogyan az egyik prédikátor az interjúban megfogalmazta: a prédikáció soha nem cél önmagában, mindig eszköz. A cél az lehet, hogy minden ember felismerje, része lehet Isten világra irányuló munkájának. A prédikáció tehát eszköz lehet, de maga a cél mindig Isten által valósul meg!

Végül is hálás vagyok azért, hogy, mint bebizonyosodott, a missziói igehirdetés hatékonysága nem mérhető egyszerűen. Ellenkező esetben ez ugyanis egy túlságosan technikai szemlélethez vezethetne. A cél az, hogy Isten munkája és az emberi részvétel közötti harmóniát és feszültséget fenntartsuk. A hit, kegyelem, Isten országa, misszió, egyház és igehirdetés körüli kérdésekben mindig kell, hogy legyen némi misztérium. Bethlen Gábor szavaival élve: *nem tehetünk meg mindent, amit kell, de mindent meg kell tennünk, amit lehet!*

Drs. Kelemen Attila Csongor





Paál Károly: az Ige nem ismer határokat, ahol szól, ott élet fakad



Paál Károly igehirdetése Zwollében, 2020. november 29.



Zwolle, 2024 december 14: a Hollandiai Magyar Református Egyház megalapítása

GRONINGEN

Van den Akker-Pap Noémi vagyok. Itt élek Groningenben a férjemmel és 2 gyerekemmel (Benjámín 7 éves, Eszter 3 éves). Össze szeretnénk hozni itt egy magyar iskolát (olyasmit, ami már Den Haagban 19 éve működik) az itteni magyar családokkal. Arra szeretném megkérni, hogy küldjék ki az alábbi linket minél több magyar családnak, hátha lenne egy pár érdeklődő.

<https://forms.gle/LmxhStVmeQRsCnnW6>

Köszönettel és sok szeretettel, Noémi

hogy Isten kegyelméből lelkészcsaládban nőttem fel, az életem egész irányát meghatározta, mondja Paál Károly, a hollandiai Amszterdamban szolgáló lelkipásztor. Szerinte mivel ma zajosabb, zaklatottabb, felgyorsultabb a környezetünk, ezért tudatosan kell keresnünk a csendet, a belső elcsendesedést.

– Lelkészygyermekként nőttél fel. Hogyan emlékszel vissza a parókián, a gyülekezet közelségében megélt évekre?

– Az, hogy Isten kegyelméből lelkészcsaládban nőttem fel, az életem egész irányát meghatározta. Mindkét nagyapám is lelkészként szolgált, így a templom, a gyülekezet és az istentisztelet nemcsak külső környezetként, hanem belső valóságként is végigkísérte gyermekkoromat. Akár Kisfülpösön, akár a Szilágyságban, ahol születtem, vagy később a Mezőségen, a Maros mentén, mindenütt éreztem a templom közelségét, és ezen keresztül Isten jelenlétét és szeretetét. Számomra ez nem csupán egy vallásos háttér volt, hanem élő valóság: Isten szeretete. Ebben a szeretetben neveltek szüleim és nagyszüleim is, a hit és a közösség természetes közege volt a mindennapjaimnak.

– Mi hiányzik számodra a jelenben abból a csendesebb, lassúbb, nyugodtabb időszakból, amikor még gyermek és tizenéves voltál?

– A gondtalan élet. Akkoriban a szüleim szeretetteljes gondoskodása vett körül, ők hordozták a döntések és a mindennapi felelősség súlyát, így rám nem nehezedett akkora nyomás. Természetes volt, hogy bizalommal fordulhatok hozzájuk, és nem kellett még a világ terheivel megküzdennem. Ma már egy egészen más környezet vesz körül: a hollandiai Randstadban lakom, Amszterdam, Rotterdam, Hága és Utrecht közelségében, ahol 8 millióan élnek. A ritmus felgyorsult, az élet zajosabb, zaklatottabb. Ebben a felgyorsult környezetben tudatosan kell keresnem a csendet, azt a belső elcsendesedést, ahol gyermeki hittel és biza-

lommal újra megvallhatom: mennyei Atyám most is gondot visel rám.

– Édesapád idén ünnepelte 88. születésnapját. Az ő szolgálata, hatása volt-e az, ami a lelkészi pályára vezetett, vagy ezt az irányt egyénileg is meg kellett harcolnod?

– Édesapám élete és szolgálata valóban áldás volt számomra, és mély hatással volt rám. Nemcsak példát, hanem lelki örökséget is adott. Mégsem mondhatom, hogy azért választottam a lelkészi pályát, mert ő is az volt. Ez az út számomra hosszú és küzdelmes volt, tele kérdésekkel, belső vívódással és sok imádsággal. Nem emberi hívásra vagy küldésre jelentkeztem a teológiára, hanem mély, belső elhívást követve. Még a teológiai éveim alatt megkértek, hogy karácsonykor szolgáljak a mezősegi szórványban. Oroszfájára és Komlódra mentem. Hazaérve édesanyám elmondta, hogy éppen ott, ahol szolgáltam, 1880 és 1888 között az ükapám volt a parókus lelkész, ami mélyen megérintett. Mint ha Isten nemcsak küldött volna, hanem újra össze is kötötte volna a múltat a jelennek, a családi örökséget az elhívással.

– A gimnáziumi évek után Hollandiába kerültél. Meséld erről az időszakodról!

– 1989-ben érettségiztem, és rögtön megkaptam a sorakatonai behívómat. Ez éppen a decemberi forradalmi, anarchikus időszakra esett, amikor sok fiatal halasztást kapott. 1990 januárjában ismét behívtak, de akkor sem vittek el, azt mondták, majd tavasszal. Én azonban nem vártam meg a tavaszt, elindultam Magyarországra, majd onnan tovább Hollandiába, s ott három évet töltöttem a nővérem családjánál. Akkor született meg nővérem kisfia, őt pesztráltam, segítettem a gondozásában; ez egy különleges időszak volt számomra. Azóta is hálával gondolok erre vissza, mert amit akkor szeretetből adtam, azt az évek során többszörösen is visszakaptam tőle. Ebben az időszakban tanultam meg hollandul, és ott szereztem meg a kamion és buszsofőri képesítést is. Akkor még szigorú szabályok vonatkoztak a román állampolgárokra, nem kaptam letelepedési engedélyt, így sem továbbtanulni, sem ott maradni nem tudtam. Ebben a bizonytalan helyzetben kaptam egy tanácsot egy hollandiai magyar református lelkésztől: azt javasolta, hogy ha valóban lelki elhívást érzek, akkor térjek vissza Magyarországra és végezzem el a teológiát. Így kezdődött az utam visszafelé, egy új irányba, Isten vezetését követve.

A hollandiai évek önállóságra tanítottak, korodhoz képest érett fiatalemberként ültél be az egyetem padjaiba.

– Való igaz, a hollandiai évek sokat adtak: önállóságra neveltek, tágitották a látókörömet, és megtanítottak alkalmazkodni, felelősséget vállalni. Sokat láttam, tapasztaltam, tanultam; mégis, amikor visszatértem Magyarországra, még mindig kereső ember voltam.

Nagy áldásként éltem meg azt az időszakot is, amikor három év idegenbeli élet után újra itthon lehettem, még ha nem is Erdélyben, hanem Magyarországon. Egyfajta kis Erdélyország alakult ki a Reménység Szigetén. A főiskolán erdélyi testvérekre, barátokra találtam, akik között otthon érezhettem magam. A következő években is gazdag lelki élményekkel, értékekkel találkoztam. Ezekből a mai napig merítek, és mély hálával gondolok vissza arra az időszakra. A legfontosabb azonban az volt, hogy ebben a kereső állapotomban egyszer csak ráészméltem: nemcsak én keresek, hanem engem is keresnek. Isten már jóval előttem elindult felém. Megértettem, hogy amit Jézus mondott: „mert azért jött az Embernek Fia, hogy megkeresse és megtartsa, ami elveszett”, az rólam is szól. Ez a felismerés formálta át igazán a lelki látásomat, és ez vezetett közelebb az elhíváshoz is. Isten nemcsak tanítani akart, hanem megszólítani, vezetni és szolgálatba hívni is.



Paál Károly az Amszterdami Református Gyülekezet tagjainak körében

– A kétezres évek elején kezdődött második hollandiai időszakod, és azóta is tart. Az Amszterdami Magyar Református Gyülekezet lelkészeként szolgálsz. A kisfülpösi lelkészgyerek vállára palást került. Hálás vagy?

– Valóban, a kétezres évek elején kezdődött az az időszak, amely végül Hollandiába vezetett, de előtte még Erdélyben kaptunk egy különleges küldetést: felelőséggel öt éven át vezettünk egy gyermekotthont Gyergyószentmiklóson. Ott 32 gyermeknek lehettünk „apjuk-anyjuk”, az áldás és a felelősség naponta kéz a kézben járt. Ezek az évek mély nyomot hagytak bennünk, sok mindenre megtanítottak: türelemre, önfeláldozásra, de legfőképp arra, hogy az Isten iránti szeretetet a legkisebbek szolgálatán keresztül lehet a legigazibb módon megélni. Csak ezután kerültünk ki Hollandiába, ahol jelenleg az Amszterdami Magyar Református Gyülekezet lelkészeként is szolgálom. De polgári foglalkozásom is van, hiszen a gyülekezet még nem tud fenntartani egy teljes állású lelkészt. Hétköz-

napokon a Bárka Alapítványnál dolgozom szociális munkásként, heti 40 órában. Ez a szervezet azt az elvet képviseli, hogy aki erre a „bárkára” felkerül, az megmenekülhet: lelki, testi vagy társadalmi pusztulástól egyaránt. Munkánk főként Kelet-Európából érkező, Hollandiában bajba jutott emberek megsegítésére irányul, különösen azokéra, akik mély függőségekben szenvednek. Az én tevékenységem középpontjában elsősorban magyar és román honfitársaim állnak, akikkel az élet legnehezebb terein találkozom: az utcán, hajléktalanként; kórházakban, ahol testi-lelki gyógyulásra várnak; börtönökben, ahol a megváltás lehet az utolsó remény; vagy éppen pszichiátriai intézetekben, ahol a legmélyebb sebek kerülnek felszínre. Sokszor rendkívül nehéz ez a szolgálat, vannak helyzetek, amikor már csak a gyászhiót tudjuk közölni a hozzátartozókkal. Mégis, a legnagyobb ajándék az, ha valakit sikerül felemelni és új esélyt adni az életre. Ilyenkor válik igazán élővé a Bárka küldetése, és ez megerősít bennünket a folytatásra. Ha visszatekintek az elmúlt évekre és látom, hogy Isten hogyan vezetett végig az utamon, a válaszom egyértelműen: hálás vagyok. Hálás minden állomásért, minden próbáért, minden ajándékért, amit a szolgálatban kaptam. Az, hogy ma az Ő palástjával szolgálhatok, nem az én érdemem, hanem az Ő kegyelme. Ahogy Pál írja: „De hálát adok annak, aki megerősített engem, a Krisztus Jézusnak, a mi Urunknak, hogy hűnek ítélt, és szolgálatra rendelt engem.” (1Tim 1,12)

– Mesélj az ottani gyülekezeti életről! A fotók alapján a gyülekezet zöme fiatalokból áll.

– Amszterdamban valóban főleg fiatal családok alkotják a közösséget. Sok gyermek is van, nekik külön gyermek-istentiszteletet tart a feleségem, Ildikó. Ő vezeti a gyermekszolgálatot, nagy szeretettel és odaadással. Az amszterdami gyülekezet, mint maga az egész misszió, a semmiből indult. Úgy, ahogyan Isten a világot is a semmiből teremtette az Ő igéje által, úgy formálta itt is az Ő szavával és kegyelmével a közösséget. Emlékszem, az első alkalommal mindössze öten voltunk jelen, ma már negyvenen-ötvenen gyűlünk össze rendszeresen. A gyülekezetünk sokszínű, a Kárpát-medence különböző részeiből származnak a tagok: Erdélyből, Partiumból, Felvidékről, Kárpátaljáról és Magyarországról is. Mindez gazdagítja a közösséget, és azt mutatja, hogy az Ige nem ismer határokat, ahol szól, ott élet fakad.

– Hollandiában hány helyen léteznek magyar református gyülekezeti közösségek?

– Isten kegyelméből ma már több hollandiai városban is össze tudnak gyűlni havonta egyszer a magyar református hívek istentiszteletre. Úgy osztottuk be a hónap vasárnapjait, hogy minden héten legyen legalább egy olyan hely, ahol magyarul is szól Isten igéje. Így alakult ki az a rend, hogy a hónap első vasárnapján Rotterdam, a másodikon Amszterdam és Zwolle, a harmadikon Hága, a negyediken pedig Vianen ad ott-

hont az istentiszteleteknek. A rotterdami és amszterdami istentiszteleteket 2018-ban kezdtük el. Hosszú imádság előzte meg ezt, s az Úr kegyelméből meghallgatta. A gyülekezetek azóta is élnek és növekednek. Fontos eseménye közösségi életünknek, hogy minden évben megrendezzük a hollandiai magyar reformátusok testvértalálkozóját. Erre az ország különböző pontjairól érkeznek gyülekezeti tagok és szolgáltevők. Az idei találkozó június 22-én volt Harderwijk városában, mely a magyar reformátusok számára különleges emlékeket őriz. A 17–18. században sok erdélyi és magyarországi diák – az úgynevezett peregrinuszok – tanult ott.

– Számos, nem feltétlenül jó irányú változást látunk manapság a világban. Ezek befolyásolják a korábbi jó magyar-holland kapcsolatokat?

– A 15 éves hollandiai tartózkodásom alatt azt tapasztaltam, hogy a hollandok alapvetően kedvelik a magyarokat, sokakban él pozitív kép rólunk, különösen azokban, akik ismerik a történelmi, kulturális vagy egyházi kapcsolatainkat. 2014-ben, amikor a *Michiel de Ruyter* című történelmi film utolsó részét forgatták Amszterdamban, megkeresett Fritz de Ruyter, a tengernagy egyik leszármazottja, hogy statisztaként játsszam el egy magyar református lelkipásztor szerepét. Így történt, hogy a film zárójelenetében, a kopersó mellett én is látható vagyok, magyar református lelkészi palástban, amely egykor Hollandiában szolgáló lelkipásztoré volt. Akkor még nem sejtettem, hogy négy évvel később már valódi szolgálatot végzek majd Amszterdamban, abban a városban, ahol egykor a híres magyar nyomdász, Misztótfalusi Kis Miklós kinyomtatta az aranyos Bibliát. A múlt és jelen eme különös találkozása számomra megerősítése annak, hogy a magyar-holland egyházi kapcsolatokban sokkal több a közös érték, mint amit bármilyen társadalmi változás elhomályosíthatna.

– Életed folyamán számos helyen megfordultál és éltél több-kevesebb ideig. Hol érzed magad otthon?

– Minden állomásnak megvolt a maga szépsége, ajándéka, formáló ereje. Isten kegyelméből mindenhol kaptam olyan emlékeket, embereket, élményeket, amikért hálás lehetek. Erdély az otthon ízét, a gyökereimet jelenti, az első lépéseket az életben és a hit útján. Magyarországon barátokra, lelki testvérekre találtam, akik mellettem álltak az elhívás tisztázódásának idején. Amerikában megérintett az ottani gyülekezeti élet eleven hite és nyitottsága. Hollandiában pedig újrakezdhettem, szolgálhatok, és a családommal együtt élhetem meg a mindennapok áldásait. Azt hiszem, nem tudnék egyetlen helyet kiemelni. Otthon ott van számomra, ahol a szeretteim, a családom velem vannak, ahol szeretnek és szerethetek. Mert a valódi otthon több, mint egy földrajzi pont: az a hely, ahol békességben élhetek másokkal és Istennel. „Mert mi itt nem maradandó városban élünk, hanem az eljövendőt keressük.” (Zsid 13,14)

Fábián Tibor írása - Forrás: Harangszó. A Királyhágómelléki Református Egyházkerület gyülekezeti lapja. 2025. július, 8-9. o.

Szolgálati rend az Új Vianeni Gyülekezetben

Nagy szeretettel várunk istentiszteletre felekezettől függetlenül mindenkit, alkalmainkat kávézással, kötetlen beszélgetéssel zárunk. ---- Van harte welkom aan iedereen bij de Hongaarstalige erediensten die met informeel samenzijn afgesloten worden. Helyszín (NEM A MAGYAR OTTHON, mert az nagy sajnálatunkra jelenleg használhatatlan, a magyarság megítélése szerint sajnos veszett fejsze. „Nem tudjuk megbocsátani, ha valaki önként elvégzi azt, amit mi tudatosan elmulasztottunk. Ravasz László.) **hanem:** Vianen, Langeweg 6b (Sportpark Blankensteijn, BOM gebouw). Szolgálattévő lelkipásztor, a Vianen környéki hívek kérésére és a Zwollei Egyházközség megbízásából: nt. Sólyom Uzonka Lilla Email: s.uzonka@gmail.com / Tel: +31 6 199 86 225 Igehirdetések szolgálati rendje 2025 folyamán Vianenben, ahol jelenleg Sólyom Uzonka Lilla református lelkipásztor tart istentiszteleteket a Vianen környéki hívek kérésére és a Zwollei Magyar Református Egyházközség presbitériumának a megbízásából az alábbi rend szerint: **Istentiszteletek kezdete:** 11.00 óra. **Dátumok:** január 19, február 16, március 16, április 13, május 25, június 15, szeptember 28, október 26, november 23, december 21.-



Megrendüléssel fogadtuk a hírt, hogy életének 84. évében elhunyt

KINCSES ELŐD

jogász, közíró, az erdélyi magyarság egyik meghatározó közéleti szereplője, Tókécs László és az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács harcostársa és szövetségese

Kincses Előd munkásságának és teljes életművének középpontjában nemzete szolgálata, a kisebbségi jogok érvényesítése, az igazság felkutatása és védelme állt. Bátor kiállásával döntő mértékben hozzájárult ahhoz, hogy a fekete március magyarellen eseményei ne járjanak az ismerteknél is komolyabb áldozatokkal, a tragikus pogromot követően pedig emberfeletti erőfeszítéseket tett az események okainak és okozóinak felderítéséért. Nemzete és erdélyi magyar közössége iránti elkötelezettsége, hazaszeretete, valamint meg-

kérdőjelezhetetlen szakmai felkészültsége és éleslátása generációja legjobbjai közé emelte. Halálával pótolhatatlan űrt hagy maga után az erdélyi magyar érdekvégyesítési küzdelem területén.

Emlékét örökké megőrizzük! Az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács Országos Elnöksége

Igehirdetés: dr. Kincses Előd ügyvéd temetésén

Alapige: „Az igaz pedig hitből él. És aki meghátrál, abban nem gyönyörködik a lelkem. De mi nem vagyunk a meghátrálás emberei, hogy elveszünk, hanem a hitéi, hogy életet nyerjünk” (Zsid 10,38-39).

„Engedelmeskedjete azért az Istennek; álljatok ellen az ördögnek, és elfut tőletek” (Jak 4,7)

Szeretett gyászoló Család! Megszomorodott szívű Gyülekezet!

A Hegyi Lajos utcából jövök. Ő volt az a matematika-tanár, aki 1989 decemberében életével fizetett a szabadságért, és érdemei elismeréseképpen utcát neveztek el róla. Ott lakik András bátyám, aki annak idején kijárta, hogy Kincses Előd vállalja el a védelmemet a temesvári perben. Előddel a mi ismeretségünk egyidős a rendszerváltozással. Barátságunk átvezetett az óvilágból az új világba, a diktatúrából az olyan ami-lyen demokráciába...

Megrendüléssel állunk meg Kincses Előd ügyvéd, jogi szakíró, közíró, a Román Jogászszövetség tagjának ravatalánál. Gondolatban már Ehedre, vidéki nyári lakába készültem, hogy októberi 84. születésnapját családja és barátai közösségében megünnepeljük – de íme, közbeszólt a hirtelen halál.

Június 4-én, Trianon gyásznapiján még együtt emlékeztünk Budapesten, ahol a honfoglaló Árpád fejedelemről elnevezett díjat vehette át igazi honvédőként, a nemzeti összetartozás határtalan közösségében – és íme, ma már Róla emlékezünk meg haló porában, a gyászoló népes Gyülekezetében. Béke poraira! Krisztus Urunk fényskedjék Néki! A feltámadás reménységével helyezzük örök nyugalomra szülőföldjén, a marosvásárhelyi református temetőben.

„Elhullt csatában a derék” – mondhatjuk a legmélyebb gyász költői kifejezésével Marosvásárhely olyan nagy fiainak és az ő kortársainak emlékét is megidézve, mint Király Károly, Sütő András, Fülöp G. Dénes, Lestyán Ferenc, Kolcsár Sándor, Fodor Imre – akik előtte távoztak el „a minden élők útján”. Családi ágon néhai Emese nővérének neve is ebbe a sorba kívánczik. Ők voltak azok, akik – másokkal együtt – állották „ama nemes harc” próbáját Erdélyországban és ama „fekete március” frontvárosában, akik hittel vették fel a küzdelmet a gonosszal a temesvári forradalom és marosvásárhelyi ellenforradalom idején, és „nem hátráltak meg”, akikben „gyönyörködik Istennek Lelke” – hall-

hattuk a mai szent Igében.

Mi nem vagyunk, nem lehetünk a meghátrálás emberei – olvassuk az apostoli levélben. Amennyiben meghátrálnánk, az vesztünket jelentené. Meg vagyok győződve, hogy nemcsak a lelki gyász, hanem ez a szilárd tudat is összekapcsolja végtisztességtévő gyülekeztünket Kincses Előd temetésén. Az igével együtt az Ő példája – élete és szolgálata – is bizonyosságot tesz erről. Mi nem lehetünk a meghátrálás emberei, hogy elveszszünk, hanem a hitéi kellennünk, hogy életet nyerjünk.

A nagyvilágban mindenre kiterjedő, ádáz küzdelem folyik az élet isteni és a halál ördögi erői között. „Nem vér és test ellen van nekünk tusakodásunk, hanem a fejedelemségek ellen, a hatalmasságok ellen, az élet sötétségének világbírói ellen, a gonoszság lelkei ellen, melyek a magasságban vannak” – mondja Pál apostol Károlyi Gáspár tolmácsolásában (Ef 6,12). Globális, már-már kozmikus erők feszülnek egymásnak a jó és a rossz, az igazság és a hamisság, a szeretet és a gyűlölet életre-halálra menő küzdelmében. Nemcsak a pusztító háborúk, de a szövevényes peres ügyek és jogsértések sokasága is híven példázza ezt a tényállást. Nem csoda, hogy az erőtlenség, törekény, kiszolgáltatott és meglehetősen könnyűszerrel meghátrál „a sötétség világbírói” és a „gonoszság lelkei” előtt – megalkuszik, feladja a harcot és csatát vesz.

Hajlamosak vagyunk meghátrálni a túlerő elől – de ne így legyen, mondja Mózes, mert: „Az Úr hadakozik ti érettek” (2Móz 14,14). Az ijesztő félelem is meghátrálásra készíti – de ti kerekedjétek felül félelmeitek, biztat Isten embere: „Legyetek erősek és bátrak, ne féljétek” (5Móz 31,6). S vele együtt bátorít Jézus is megingató kicsinyhitűségünkben: „Én vagyok. Ne féljétek!” (Mt 14,27).

„Az igaz ember hitből él” – írja Pál. „Hit által tiltakozott Mózes” – olvassuk a folytatásban –, akit a Fáraó udvarának pompája és kísértése sem tudott letéríteni Isten útjáról és elcsábítani sanyargatott népe szolgálatából (Zsid 11,24-25).

„Állatok ellene az ördögnek, és elfut tőletek” – íme, Jakab apostol szavából milyen kristálytisztán kiolvasható a hitbeli ellenállás törvénye. Meghátrálás és megalkuvás helyett az Istennek engedelmes ellenállás alternatívája és parancsolata ez. A nagy Kísértő Jézusnak hatalmat és dicsőséget ígért a pusztában – az Ő válasza azonban ez volt: „Távozz tőlem, Sátán!” (Lk 4,8).

A diabolikus falurombolás tervét forraló román nacionalkommunista diktatúra vesztünkre tört. A Góliát képében hivalkodó Sátánnal a kicsiny Dávid istenes indulatával kellett szembeszállnunk a lebénító túlerővel és az elnémitő félelemmel, a hallgatás falát áttörve és a tehetetlenség visszahúzó erejét leküzdve. Istennek engedelmeskedtünk – és valóban megtört az ördög hatalma. Az ateista, istentelen rendszer nem állhatott ellen Isten mindenható erejének. Hitünk ereje

győzedelmeskedett.

De röviddel ezután Temesvár ostromát Marosvásárhely ostroma követte. Kincses Előd mint a forradalmi tanács alelnöke újult erővel vetette be magát az orvul támadó régi-új hatalommal folytatott küzdelembe. Vallomásaiban élete és pályafutása legnagyobb cselekedetének ítélte, hogy határozott székelyudvarhelyi fellépésével kimentette Székelyföldet a román titkoszolgálat csapdájából, és sikerült elejét vennie egy etnikai polgárháborús helyzet kialakulásának, a marosvásárhelyi vérontás kiterjedésének.

Testvéreim! Az isteni Gondviselés kifürkészhetetlen forgatókönyvének köszönhetően három és fél évtizeddel ezelőtt kettőnk élete és pályája összefonódott egymással. Éppen ezért Isten iránti hálaadással és nemes elfogultsággal méltatom Őt és búcsúozom Tőle Szerettei és Tisztelői közösségében, mint egyik legjobb Bajtársamtól. Legtalálhatóbb módon Igazságharcosként jellemezhetem Őt, aki nemcsak a Balkán, hanem az Igazság meg nem hátráló Bajnoka is volt hosszú életében, és a legkritikusabb helyzetekben és viszonyok között is nemet tudott mondani a Gonosznak. Tette ezt oly szerénységgel, hogy amikor egy párttitkár megkérdezte Tőle, hogy: „A magyarság mártírja akar-e lenni?”, Ő ezt válaszolta: „Nem, én csak ügyvéd szeretnék lenni...”

A romániai forradalom kisiklása után, közel hat esztendei száműzetést követően, atyái – Édesapja és Nagyapja – módjára Erdélyországba hazatérve képes volt rendületlenül tovább folytatni igazságharcát, a jogfosztott emberek és nemzete ügyének védelmezőjeként és képviselőjeként. Nekem és véget nem érő peres ügyeimnek mindmáig értő és érző ügyvédje volt, aki pótolhatatlan űrt hagyott maga után. A Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Egyetem védelmében harcostársra lelt feleségében, Ajtay Máriában, az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács és a Székely Nemzeti Tanács pedig legfőbb támaszra lelt személyében. Idén, a „fekete március” 35. évfordulóján megemlékezést szervezett Marosvásárhelyen. Holtáig nem szűnt meg Marosvásárhely és Temesvár igazságaért fáradozni. A december 15-éről elnevezett román–magyar szolidaritási egyesület ötletgazdjaként és alapító tagjaként Gabriel Andreescu, Florian Mihalcea és Szilágyi Zsolt, valamint az én társaságomban azon munkálkodott, hogy Temesvár szellemét életre keltse és a magyarság jogait érvényre juttassa. Igazi transzilvánistaként tudott nemzeti elkötelezettségű európai lenni.

„Nagy boldogsággal tölt el az a tudat, hogy a történelem során talán először Temesváron teljes egyetértésben és érdekazonosságban küzdöttek egymás mellett a magyarok, románok, németek és a többi, hazánkban élő nép fiai és leányai. (...) Ezt a csodálatos egyetértést meg kell mentenünk a jövőnek is...” – írta Kincses Előd 1990 januárjában hitvallásszerűen. A mostani zavaros belpolitikai helyzetben méltó megszívlelnünk a jövőnek szóló üzenetét, és román honfitársainkat is

meggyőzni dr. Kincses Előd igazáról.

Végezetre engedjék meg, hogy egy ismeretlen tisztelő-jének sms-üzenetével intsek búcsút Kincses Elődnak: „Püspök úr, fogadja őszinte együttérzésemet. Hiszem, hogy Kincses Előd az Örökkévalóságból is Erdélyország sorsát fogja segíteni!” Úgy legyen! Ámen.

Az elhangzottak szellemében és lelkiületével vegyettek búcsút tőle, Testvéreim, mindenekelőtt drága Felesége, aki közel 60 esztendeig osztozott Vele jóban, rosszban; féltve szeretett Leányai, Réka, aki remek dokumentumfilmben örökítette meg Édesapja és szerető Családja életét, Apja közéleti munkásságát, valamint Imola, aki hazajövetelével családi hagyományt követett, továbbá kedves vejei és rajongásig szeretett unokái, Vince, Kinga, Lili és Karla; nem utolsó sorban pedig öccse, Elemér és családja, áldott emlékü Emese nővérének családja, valamint közeli és távoli rokonai, barátai és tisztelői. Istennek vigasztalása legyen mindnyájunkkal!

Tökés László - Marosvásárhely, 2025. július 4.



Orbán Viktor. Hozzátette: „Azért jöttünk Marosvásárhelyre, hogy búcsút vegyünk Kincses Elődtől. Isten nyugtassa!”

„A magyar történelem egyik nagy leckéje, hogy a leg-sötétebb órákban, amikor a szükség a legnagyobb, mindig vannak bátor hazafiak, akik a küzdelem élére állva fordítják vissza jó irányba a magyarok sorsát. Ilyen ember volt Kincses Előd. Élete és munkássága egyszerre bizonyíték és tanítás. Azt bizonyítja, hogy amíg van tettekre-kész magyar, addig van remény. És azt tanítja, soha többé nem fordulhat elő, hogy Magyarország magára hagyja Erdélyt a szükség órájában!” – fogalmazott Orbán Viktor. Hozzátette: „azért jöttünk Marosvásárhelyre, hogy búcsút vegyünk Kincses Elődtől. Isten nyugtassa!”



Egyre több kárpátaljai magyar név az ukrán sírokon

Magyar családok százait érinti a háborús konfliktus, a veszteségek mértéke sokkoló. Az orosz–ukrán háború, amely 2022 februárjában Oroszország Ukrajna elleni inváziójával vette kezdetét, azóta is folyamatos emberi, társadalmi és történelmi veszteségeket okoz. Miközben a világ a frontvonalak alakulását és a geopolitikai következményeket figyeli, az ukrán temetők mára nemcsak az ukrán halottak nyughelyei, hanem a határokat átívelő nemzeti gyász, és a túlélők fájdalma-nak szimbóluma is.

Az áldozatok között nemcsak ukrán állampolgárok, hanem külföldiek, így kárpátaljai magyarok is vannak, akik életükkel fizettek a konfliktusért.

Legalább 74 magyar származású katona halt meg az ukrán fronton. Az elhunytak számáról szóló pontos adatok hadititoknak minősülnek, így be kell érni a világnak azzal, amit a Kijevi Elnöki Iroda közöl. Akik napi 100-200 ukrán katonai veszteségről beszélnek.

A TV2 stábja különleges előkészületek után bejutott az egyik áldozat temetésére Kárpátalján. Az elhunyt testvére a frontról érkezett a búcsúztatóra, ahol a katonatársak mellett a családtagjai is részt vettek. A helyiek az út szélén térdelve fejezték ki tiszteletüket a katonááldozatok előtt.

A magyar származású halálos áldozatok közül a legdrámaibb, legutóbbi eset Sebestyén József kárpátaljai magyar férfi halála volt. A férfit vasdoronggal verték, majd kiküldték gyakorlatra, ahol összeomlott. A beregszászi kórházba került, majd július 6-án meghalt. A család később úgy nyilatkozott, halálát a sorozás során elszenvedett sérülések okozták.

A magyar külügy meghívta a budapesti ukrán nagykövetet, de az ukrán fél cáfolta a vádakat. Orbán Viktor a Kossuth Rádióban azonban hangsúlyozta, hogy a kettős állampolgár, akit „kényszersorozás” közben vertek halálra, az „egy közülünk” – s ezért véleménye szerint „nem lehet az EU tagja” az, amely ilyen méltatlanul bánik a polgáraival.

A kormányfő elmondta: az egész Kárpát-medencét bejárták és megrázták azok a képsorok, amelyek azt bizonyítják, hogy honfitársunkat, Sebestyén Józsefet

kényszersorozás közben toborzóknak nevezett alakok agyonverték.

Semmi sem hatalmaz fel egyetlen államot sem arra a brutalitásra, amellyel Ukrajna bánt el Sebestyén Józseffel. Sorsa jól szemlélteti az Ukrajnában fennálló állapotokat, az államilag irányított törvényteleniséget és a jogbiztonság teljes hiányát - jelentette ki Orbán Viktor.

„A magyar kormány a mai napon azt kezdeményezte Brüsszelben, hogy az Európai Unió emberi jogi szankciós listájára azonnali hatállyal vegyék fel azokat az ukrán vezetőket, akik felelősek Sebestyén József magyar állampolgár haláláért – szögezte le kedden Facebook-oldalán a miniszterelnök.

A Sebestyén József temetése a beregszászi református temetőben volt, sírját pedig rengeteg virág borítja.

Az orosz–ukrán háború sokak számára még mindig politikai kérdés, de a temetők csendje másról mesél. Arról, hogy minden háború legnagyobb vesztese az ember, legyen az bármely nemzet fia. Sebestyén József története pedig arra emlékeztet, hogy az áldozathozatal nem ismer határokat. Az orosz–ukrán háború már a harmadik évében jár, és minden hónappal egyre csak bővül a katonai és a civil áldozatok listája - írta meg a **Tények**.-- <https://www.magyarhirlap.hu/kulfold/20250716-egyre-tobb-karpataljai-magyar-nev-az-ukrajnai-sirokon>



Képünk illusztráció - Fotó: AFP/Tetiana Dzhafarova

EGYHÁZ A VILÁGBAN



Holzhausen, virágvasárnap, 2025. ápr. 24



NYUGAT-EURÓPAI MAGYAR PROTESTÁNS GYÜLEKEZETEK SZÖVETSÉGE

MEGHÍVÓ

SZÖVETSÉGI TALÁLKOZÓ ÉS KÖZGYŰLÉS
AUGSBURG - 2025. SZEPTEMBER 4-7.

A KÜLHONI MISSZIÓ JELENTŐSÉGE NAPJAINKBAN NYUGAT-EURÓPÁBAN

Tisztelt Lelkipásztorok, Gondnokok, Presbíterek és Gyülekezeti Tagok!

Szeretettel hívunk mindnyájukat Augsburgba, a **NYEMPGYSZ 2025. évi találkozójára és közgyűlésére.**

A közgyűlés menetét és a véglegesített programot a nyár folyamán küldjük a jelentkezők részére.

A szeptember eleji találkozás reményében kívánunk áldott nyári hónapokat és várjuk a megtisztelő jelentkezéseket, részvételi visszajelzéseket,

*A NYEMPGYSZ szervezői és házigazda Augsburgi Magyar Református
Missziói Egyházközség lelkipásztorai és presbitériuma*

A TALÁLKOZÓ HELYE:

DAS HOTEL AM ALTEN PARK - AUGSBURG

Fröhlichstraße 17., 86150 Augsburg

honlap: <https://hotel-am-alten-park.de/de/>

Parkolási lehetőség: A szálloda melletti kórházi parkoló
Das Parkhaus im Diako – Burgkmairstraße, 86150 Augsburg

RÉSZVÉTELI DÍJ - Szállás és ellátás a találkozó teljes idejére:

Egyágyas szoba: 250 EUR/FŐ

Kétágyas szoba: 200 EUR/FŐ

TÁMOGATÓK

Magyarország Kormánya

Magyarországi Evangélikus Egyház, Magyarországi Református Egyház

FELHÍVÁS!

Kérjük a taggyülekezetek vezetőit, hogy lehetőség szerint idén is képviseljék gyülekezetüket, közösségeiket a 2025. évi közgyűlésen.

A találkozó megvalósításával járó szervezés hatékonyságát segítik, ha a jelentkezéseket postafordultával megküldik a szervezők számára.

**NYUGAT-EURÓPAI MAGYAR PROTESTÁNS
GYŰLEKEZETEK SZÖVETSÉGE-----P R O G R A
M-----TALÁLKOZÓ ÉS KÖZGYŰLÉS-----
-----AUGSBURG - 2025. SZEPTEMBER 4-7.**

**A 21. SZÁZADI KÜLHONI MISSZIÓ JELENTŐ-
SÉGE NYUGAT-EURÓPÁBAN**

2025. szeptember 4. csütörtök----14.00 – 19.00 - Érke-
zés – Regisztráció – Szállás elfoglalása

16.00 – 19.00 – Választmányi gyűlés--19:00 – 21.00 –
Vacsora-----21:30 – - Kötetlen együttlét, beszélgetés

2025. szeptember 5. péntek

07.30 – 08.30 – Reggeli---08.30 – 09.00 – Nyitó áhítat
- Karvansky Mónika--09.00 – 10.00 – Bemutatkozás -

10.00 – 13.00 - KÖZGYŰLÉS I. RÉSZ

10.00 – 10.30 – Közgyűlés megnyitója, a vendégek kö-
szöntése, elnöki bevezető (Karvansky M)---- Jelenlét
számbavétele, napirend, a 2024. évi jegyzőkönyv elfo-
gadása (Jaskó I)

10:30 – 11:00 - Munkaági beszámolók: Elnöki beszá-
moló (Karvansky Mónika) -Presbiteri Konferencia-
EMEIK – Ifjúsági Konferencia---Pénztári és pénz-
ügyellenőri beszámolók, felmentés (Varga Pál)

11:00 – 11:30 - Szünet

11:30 – 13:00 – Gyülekezeti beszámolók I. rész

13:00 – 14:00 - Ebéd

14:30 – 19:00 - KÖZGYŰLÉS II. RÉSZ

14:30 – 16:30 – Gyülekezeti beszámolók II. rész---
16.30 – 17.00 – Szünet

17:00 – 18:30 – Kerekasztal-beszélgetés a meghívott
vendégekkel (egyházi és világi személyek)

19:00 – 20:00 – Vacsora----20:15 – 20:45 – Áhítat
--21:00 – - Kötetlen együttlét, beszélgetés

2025. szeptember 6. szombat

07:30 – 08:30 – Reggeli---08.30 – 09.00 – Áhí-
tat----09:00 – 12:45 - KÖZGYŰLÉS III. RÉSZ (zárt-
körű)

09:30 – 11:00 - Szövetségünk ügyei - zártkörű tanács-
kozás----11:00 – 11:30 – Szünet

11:30 – 12:45 – Szövetségünk ügyei – zártkörű tanács-
kozás

13:00 – 14:00 - Ebéd

14:30 – 15:30 – Ebédszünet – Választmány megbeszél-
és---16:00 – 18:00 – Séta Augsburgban - Városnézés

18:30 – 19:30 – Vacsora-----20:00 – 20.30 – Áhí-
tat----21.00 - Kötetlen együttlét, beszélgetés

Nyilatkozat/Beszámoló előkészítése (Munkacsoport)

2024. szeptember 7. vasárnap

07:30 – 09:00 – Reggeli---09:30 – 10:30 – Kiértékelés,
Nyilatkozat/Beszámoló 2025 - ismertetése/elfogadása,

A 2026-os találkozó/közgyűlés helyszíne és időpont-
ja----11:00 – 12:30 – Záró istentisztelet és úrvacsora

(Paul-Gerhardt-Kirche, Von-Parseval-Straße 40.,
86159 Augsburg)

12:30 – 13:30 – Ebéd--13.30 – - Búcsúzás, elutazás

Holzhausen, 2025 április 24: a hollandiai résztvevők

Egyház, fegyelem, kegyelem

A valódi egyházfegyelem nem a szervezeti struktú-
rából fakadó hatalomgyakorlás, hanem a krisztusi
parancsok érvényesítése a gyülekezetben, melyben
egyházunk él. Az eltúrt bűnök, trágárságok, parázna-
ságok vagy „csupán” a szeretetlenség mind a Krisztus-
testet roncsolják. A megtűrés oka nyilván a félelem at-
tól, hogy a megintés gyakorlata sokakat távol tartana
a gyülekezettől.

Alig volt olyan zsinati ciklus, amelyben olyan sok egy-
házi jogszabály született volna, mint a mostaniban.
Az alkotmánytörvény és a lelkész-törvény elfogadásán
kívül számtalan szakterületi jogszabály újult meg, fel-
használva az elfogadásuk óta eltelt idő gyakorlatának
tapasztalatait. Minden jogalkotás mögött az a cél hú-
zódik meg, amelyet a református alkotmánytörvény
preambuluma is tartalmaz: „Mindenek ékesen és
jó rendben legyenek!” (1Kor 14,40, Károli-ford.) Az
egyház szép rendje megköveteli tőlünk, hogy olyan
szabályokat alkossunk, amelyek azt keretezik és őrzik.
Csak ebben a rendben lehetséges, hogy a tiszta Igének
megfelelően folyjanak a szolgálatok.

Mindezek mögött pedig az húzódik meg, amit egyet-
len — sokszor félreértett vagy rosszul alkalmazott —
szóval egyházfegyelemnek nevezünk. Amikor tehát
a jogalkotó határozott kézzel a szabályokhoz nyúl,
szükségképpen ennek egyházi vonásairól is gondol-
kodik.-- **Badacsonyi Zoltán, a Magyarországi Re-
formátus Egyház Zsinati Hivatala osztályvezetője--**
-[https://reformatusoklapja.hu/evfolyamok/lxix-2025/
lxix-evf-28-szam/egyhaz-fegyelem-kegyelem/](https://reformatusoklapja.hu/evfolyamok/lxix-2025/lxix-evf-28-szam/egyhaz-fegyelem-kegyelem/)



HÍREK A KÁRPÁT-MEDENCÉBŐL

Fejes Rudolf Anzelm premontrei apát zaklatása



A petíció elindítója: Bela Teleki Címzettje: Florin Birta polgármester - 2025/07/01

Az erdélyi Nagyváradon egy magyar szerzetesközösséget éppen ki akarnak lakoltatni saját kolostorukból — egy ilyen lépés elképzelhetetlen bármely szabad és igazságos társadalomban.

Fejes Rudolf Anzelm apát, egy köztisztviselőként álló lelki vezető, arra kényszerül, hogy elhagyja a 800 éves premontrei kolostort, ahol évtizedek óta élt és szolgált. A nagyváradi városi tanács liberális vezetése kilakoltatási parancsot adott ki mondvacsínált indokokkal — bírósági ítélet nélkül.

Tettük a kommunizmus legsötétebb napjait idézi, amikor templomokat zártak be és papokat hallgattattak el. Közvetlen támadást intéztek a vallásszabadság, a keresztény örökség és a magyar kisebbség ellen.

Anzelm apát lakhelye nem csupán egy épületrész — a kultúra és a magyar keresztény identitás szimbóluma egy történelmileg hanyattatott régióban.

Miután a kommunizmust követően visszaszerezték és helyreállították a kolostort, most mindaz, amit elértek, egyetlen éjszaka alatt megsemmisülhet — és a kilakoltatás határideje június 29-én lejárt. Nincs több határidő, nincs helye több fellebbezések, időnyerésnek — ez az utolsó esély a cselekvésre.

Böcskei László püspök és helyi keresztények ezrei ítélik már el a kilakoltatást, szolidaritást vállalva a premontreiekkel és az apát úrral. Most itt az idő, hogy a határon túlról is üzenjünk!

Kiállásunk — az ÖN nevével együtt — létrehozhatja a kellő nyomást, hogy Florin Birta polgármester lemondja a kilakoltatást.

[https://citizengo.org/hu/LP2-share?m=7&nid=15840&sid=141597858&title=kilakoltatj%C3%A1k-anzelm-aty%C3%A1t--v%C3%A9dj%C3%BCk-meg-a-kereszt%C3%A9ny-kult%C3%BAr%C3%A1t-nagyv%C3%A1radon-&list=hu&utm_campaign=HU-2025-07-01-Local-FR-BTE-15840-Let the abbot stay.03_AA_Relaunch_1](https://citizengo.org/hu/LP2-share?m=7&nid=15840&sid=141597858&title=kilakoltatj%C3%A1k-anzelm-aty%C3%A1t--v%C3%A9dj%C3%BCk-meg-a-kereszt%C3%A9ny-kult%C3%BAr%C3%A1t-nagyv%C3%A1radon-&list=hu&utm_campaign=HU-2025-07-01-Local-FR-BTE-15840-Let%20the%20abbot%20stay.03_AA_Relaunch_1)

Írja alá a petíciót most, és segítsen felépíteni az ellenállás falát e veszélyeztetett kolostor köré, mielőtt túl késő.---További információ:

Újabb államosítási kísérlet: ki akarja lakoltatni a váradi önkormányzat Fejes Rudolf Anzelm apátot a premontrei rendházból

<https://kronikaonline.ro/erdelyi-hirek/ki-akarja-lakoltatni-a-nagyvaradi-onkormanyzat-fejes-rudolf-anzelm-apatot-a-premontrei-rendhazbol>

Állásfoglalás a premontrei apát kilakoltatási végzésének ügyében

<https://biharinaplo.ro/cikk/kozelet/allasfoglalas-a-premontrei-apat-kilakoltatasi-vegzesenek-ugyeben-90960>

Ezt még Ceaușescu is megirigyelhetné: magyar papot lakoltatna ki kolostorából Nagyvárad, a hívek kiálltak mellette

<https://pestisracok.hu/forro-drot/2025/05/ezt-meg-ceausescu-is-megirigyelhetne-magyar-papot-lakoltatna-ki-kolostorabol-nagyvarad-a-hivek-kialltak-mellette>

Kilakoltatási felszólítás a kolostor bejáratán – az apát szerint jogi abszurditás

<https://maszol.ro/belfold/Kilakoltatasi-felszolitas-a-kolostor-bejaratan-az-apat-szerint-jogi-abszurditas>

Missziós balatoni körútra indul Bőjte Csaba a Marosszéki Kodály Zoltán Gyermekkar tagjaival Bőjte Csaba



A főszervező által közzétett kép egy korábbi Balatoni Csillagösvényről: középen Bőjte Csaba. Fotó: Facebook/Kiss Richárd

Kedden kezdődik és egy hétig tart a XII. Balatoni Csillagösvény, melyen Bőjte Csaba ferences szerzetes és a Magyar Örökség-díjas Marosszéki Kodály Zoltán Gyermekkar tagjai vesznek részt. Július 15-től kezdődően járja körbe a Balatont Bőjte Csaba ferences szerzetes, a dévai Szent Ferenc Alapítvány és az erdélyi gyermekotthon-hálózat alapítója a marosszéki gyer-

mekkórus tagjaival együtt. A szerzetes közös imádkozásra és éneklésre várja a híveket a XII. Balatoni Csillagösvény állomásain. „Az imádság, az Istennel való találkozás, a közösség forrás, ami feltölti a szívünket reménnyel, hittel, bizalommal, s ezért is hívom a kedves testvéreket július 15. és 22. között a Balatoni Csillagösvényre. Hirdetés Ez egy missziós körút szovatai gyerekekkel, a Marosszéki Kodály Zoltán Gyermekkar tagjaival, (...) körbejárjuk a Balatont. És imádkozunk, énekelünk, találkozunk, örömmel együtt vagyunk. Számomra minden évben nagy ajándék, nagy öröm ez a találkozás” – mondta Csaba testvér a YouTube-csatornáján közzétett videó meghívóban. <https://youtu.be/xZWCDqboqag>

A körút állomásai: Tihany, Zirc, Balatonfüred, Jásd (Szentkút), Várpalota, Andocs, Balatonfűzfő, Búcsúszentlászló. Az énekkar minden településen egyházi énekekkel szolgál a szentmiséken, de az együttlét ezután is folytatódik a hívekkel. „A templomban egyházi énekek hangzanak el, de a templomból kivonulva népdalokat énekelnek a gyerekek, amihez a kedves jelenlévők csatlakozhatnak. Az esti szürkületben jó együtt énekelni, dudorászni, s ez így meghatározó, hogy például a zirci, székesegyház méretű bazilika előtt énekelnek a gyerekek a hívekkel együtt. Ha a Jóisten lenéz, azt mondja: hm, hát mégiscsak érdemes volt ezt a világot megteremteni, ezek jó testvéreként szeretetben, örömben, békében együtt vannak” – fogalmazott videóüzenetében Böjte Csaba. Mint arról a közelmúltban beszámoltunk, Böjte Csabát augusztus elsejei hatállyal Kovács Gergely gyulafehérvári érsek csíksomlyói lelkésszé nevezte ki, ezért elhagyja Dévát. Ez azonban – nyilatkozta a Krónikának – nem befolyásolja az erdélyi gyermekotthon-hálózat működését, vezetését. A 67. életévében járó Csaba testvér egyébként július 31-én Tusnádfürdőről, a helyi gyermekotthon lakóinak társaságában kerékpárral indul Csíksomlyóra, hogy másnap új szolgálati helyén jelentkezzen. **Pataky Lehel Zsolt 2025. július 15. -- Forrás:** (<https://kronikaonline.ro/kulfold/missziobalatoni-korutra-indul-bojte-csaba-a-marosszeki-kodaly-zoltan-gyermekkar-tagjaival>)



Csaba testvér augusztustól Csíksomlyón szolgál
Fotó: Haáz Vince (Forrás: Krónikaonline.ro)

Gyülekezeti ünnep és egyháztörténeti konferencia Szapáryfalván - Történelmi kapcsolatok éledtek újra a háromnapos konferencián

RÁCZ KÁROLY (1842-1925) EMLÉKKONFERENCIA

„Emlékeztek meg a ti előjáróitokról, a kik szólották néktek az Isten beszédét, és figyelmeztvén az ő életök végére, kövessétek hiteket.” Zsid 13,7

Szapáryfalva Református Egyházközségének Presbiteriátusa mindenkit szeretettel vár az előadásokra.
Helyszín: Szapáryfalva református temploma

2025. május 30. – péntek
18⁰⁰: Áhítat, Imerkedés a vendégekkel
19⁰⁰: A Rácz Károly kiállítás megnyitása

2025. május 31. – szombat
10⁰⁰-11⁰⁰: Áhítat
12⁰⁰-13⁰⁰: A konferencia megnyitása. Művészi fellépés. Előadások
13⁰⁰-14⁰⁰: Ebédszünet
14⁰⁰: Koszorúzás Rácz Károly és Tökés Elek lelkészek sírjainál
15⁰⁰-16⁰⁰: előadások
16⁰⁰-17⁰⁰: Teaszünet
17⁰⁰-18⁰⁰: Előadások
18⁰⁰: Esti áhítat
18⁰⁰: Vacsora

2025. június 1. – vasárnap
11⁰⁰: Ünnepl. istentisztelet – Közébéd Búcsúzás

Igehirdetők, előadók, moderátorok és támogatók:
Bárfai Szabó Zsolt – Budapest
Beszédes Mária esperes – Debrecen
Bódis Ferenc esperes – Végvár
Communitas Alapítvány
Czapp István – Igazfalva
Gergely Krisztina – Temesvár
Dr. Hermán M. János – Zwolle
Hermán Mostert Rebeka – Temesvár
Hermán Zsuzsa – Rotterdam
Prof. Juhász István Alapítvány – Hollandia
Madaras Andrea – Szapáryfalva
Dr. Millosits Máté – Budapest
Keresztes Péter – Temesvár
Király Zoltán – Temesvár
Téglány Sándor – Temesvár.

Kapcsolat: rebiherman@gmail.com és +40 732-869.462

2025. május 30. és június 1. között a Szapáryfalvi Református Gyülekezet szervezésében tudományos kon-

ferenciát és gyülekezeti ünnepet tartottak. A kiinduló téma Rácz Károly, a gyülekezet első lelkipásztora halálának 100 éves évfordulója volt, az ötletgazda pedig Hermán M. János egyháztörténész. Mind a település történetét, mind a lelkipásztor munkásságát bemutatták a szervezők és inspirálni akarták a gyülekezet tagjait is, hogy alkossanak, új módokon is éljék meg a magyar református közösséghez tartozás élményét.

Nyitóáhítat

Péntek este Hermán Mostert Rebekka szapárfalvi lelkipásztor rövid áhítattal nyitotta meg az ünnepségsorozatot a 84. zsoltár alapján. Ez így kezdődik: „Mily kedvesek a te hajlékaid, ó, Seregek Ura!“. A zsoltáros elmondja, hogy amint Isten az ég madarairól gondoskodik, úgy az emberről is és öröm az Úr dicsérete. Ezen bizonyossággal hangolódhattak rá a közélről és távolról érkezettek a másnapi programokra.

Konferenciamegnyitó szombat reggel

A szombati nap nyitóáhítatát Gáll Zoltán lugosi lelkipásztor mondta el a következő ige alapján: „Ne fellelkezzetek meg vezetőitekről, akik Isten ígését hirdették nektek. Figyeljete életük végére, és kövessétek hitüket.“. Ez a felhívás konkrétan irányította rá a figyelmet az általános örömmünnepről az emlékezés fontosságára.

Helytörténeti előadások

A konferencia programja két előadással vette kezdetét. Az első előadást Király Zoltán lugosi helytörténeti kutató, újságíró tartotta. Először a bánási magyarság történetének általánosabb előzményeit mutatta be. Utána néhány Rácz Károllyal kortárs személyiség életéről beszélt, végül korabeli források alapján megmutatta, hogy érkeztek a szapárfalviak 1881-ben és hogyan kezdődött itteni életük



Úrvacsorás istentisztelet Hermán M. Rebekka és Beszédes Mária lelkipásztorokkal. Az 1799-es kehely alja a kép jobb oldalán látható. Fotó: Madaras Andor

Előadása végén egy felbecsülhetetlen értékű történeti relikviát is átnyújtott: egy olyan fényképtablót, amelyen az első világháborúba bevonult katonák nevei és fényképei láthatóak.

A második előadást Téglásy Sándor helytörténeti

kutató, újságíró tartotta. Vetített képes előadásában megmutatta, hogy a település gyökerei a mostani Szerbiában, Szapárfalvától 200 kilométerre található egykori Torontál vármegyei területre vezethetőek vissza. Előadásában több, eddig nem, vagy csak kissé ismert tényre mutatott rá. Azt eddig is tudni lehetett, hogy az alig 7 évig létezett Albertfalva (Albrechtsdorf) településen keletkezett a gyülekezet. Ezt az időszakot az előadónak sikerült mintegy 80 évvel korábbi időkre is visszavezetnie. Állítását tárgyi bizonyítékkal is alátámasztotta: a gyülekezet birtokában van egy úrvacsorai kehely, melyet 1799-ben a szomszédos Debeljacsa (magyarul Torontálvásárhely is) gyülekezete adományozott az újonnan alakult egyházközségnek. Az adományozás tényét az albertfalvi gyülekezet presbitériumi jegyzőkönyve is megörökítette.

Előadások Rácz Károlyról és kiállítás

Rácz Károly életművét két előadásban mutatta be a konferencia ötletgazdája dr. Hermán M. János egyháztörténész és nt. Bódis Ferenc temesvári református esperes. Az első húszperces előadásban Hermán M. János előadta Rácz Károly származásának, missziós lelkési és egyháztörténeti munkássága történetének fő vonalait. Az életmű gazdagságáról bő egytucatnyi könyv tanúskodik és a Rácz Károly által szerkesztett „Szabad Egyház” című folyóirat is, melynek 28 évfolyama jelent meg. Személyes tragédiából is kijutott neki a lelkési szolgálattal járó viszontagságokon túl is: két feleségét és három gyermekét temette el tragikus körülmények között.

Bódis Ferenc az első hét szapárfalvi évről számolt be. Rácz Károlynak komoly gondjai voltak, mivel bizonyos egyháztagok erkölcstelen életet éltek és időnként attól sem rettentek vissza, hogy az egyház birtokában levő ingatlanban dorbézoljanak. Ezzel összefüggésben a világi hatóságokkal is számos összetűzésre került sor – egyrészt mivel az érintettek az egyházon kívül kerestek „szövetségest”, másrészt az egyházi iskola államosítására irányuló törekvések kapcsán. Bár ellenfelei próbálták elhíttetni, hogy Rácz Károly nem volt népszerű a gyülekezet körében, ezt a források nem igazolják és későbbi eredményei (pl. sikeres templomépítés) is cáfolják.

A konferencia részét képező kiállítást Madaras Andra, a gyülekezet gondnoka nyitotta meg. Az esemény gyülekezeti jellegét külön kidomborította egy alkotópályázat, amelyre legfeljebb 18 évesek nevezhettek be. Őket arra kérték a szervezők, hogy – általuk választott módon ábrázolják a szapárfalvi templomot. 20-nál is több pályamunka érkezett és voltak köztük ceruzarajzok, festmények és két makett is. A zsűrizés feladatát Gáll Zoltán lelkipásztor, Gergely Krisztina tanítónő és Hermán Zsuzsanna hollandiai művészettörténész vállalta. A díjátadóra az ebédszünet után került sor Hermán Zsuzsanna diavetítéses bemutatóját követően, és a megjelentek körbejárhatták az alkotásokat is.

A történeti előadásokat követően, miután az elhangzottakról is beszélgethettek a résztvevők, könnyedebb,

kulturális eseményekre került sor. A műsort a Szabó Ferenc által vezetett temesvári Bokréta citerásainak előadása nyitotta meg. Őt zenészüket két dalszokrot adott elő: egy világi és egy egyházi énekekből álló válogatást. Külön a mostani ünnepségre verset írt a szapárfalvi gyülekezet egyik tagja, Madaras János, amit Millisits Szilágyi Erzsébet olvasott fel.

Az első dalszokrot követően a már korábban említett torontálvásárhelyi vendégek mutatták be gyülekezetük és településük történetét és jelenlegi helyzetét. Színes képekben gazdag volt nt. Beszédes Mária esperes-lelkipásztor és Tóth Zsolt kántor bemutatója. Láthattuk a mintegy 1000 férőhelyes, 68 méter magas tornyú nagyszerű templomukat kívülről-belülről és hallhattunk a múlt dicsőségéről, valamint a jelen szép és küzdelmes oldalairól egyaránt

Rácz Károly kátei és Mátyás király-kutatása

Az első téma kidolgozását Hermán M. János vállalta magára. Előadásának vezérfonala volt, hogy Rácz Károly mint a hitvalló református irányzat kiemelkedő alakja elévülhetetlen érdemeket szerzett abban, hogy a Heidelbergi Káte ismét meghonosodhatott a magyar református egyházban. Kátéírói munkássága egész életén áthaladt – előbb Hermann Friedrich Kohlbrügge kátejét fordította le és adta ki 2000 példányban magyar nyelven 1867-ben, majd kiadta a teljes Heidelbergi Kátét is 1891-ben. Sőt még halála után jóval, 1947-ben Vásárhelyi János erdélyi püspök is ezekre támaszkodva készített egy változatot.

A szombati eseménysor lezárásaként Millisits Máté művészettörténész tartott egy előadást reflektálva arra, hogy Rácz Károly *Hollósvár* című dolgozatában felvetette: Mátyás király szerinte az egykori Torontál vármegye területén született, nem pedig Kolozsvárott. Elmondta, hogy felvetésének komoly támogatói voltak, és még a Tudományos Akadémián is hangzott el róla előadás, az utókor azonban nem igazolta. Rácz Károly felvetése viszont így is jól értelmezhető a bánási magyarság szempontjából, mivel identitást erősítő szerepe nagy lehetett. Előadását azzal zárta, hogy a konkrét tévedés ellenére nekünk bánási magyaroknak is van saját Mátyás-ereklyénk a közelben, mégpedig Aradon: a Hunyadiakhoz köthető a Szabadság-szobor nőalakjának a háta mögötti címeres pajzs.

A napi programot nt. Czapp István igazfalvi lelkipásztor áhítata zárta. Ő korábban Szapárfalván is teljesített lelkészi szolgálatot. Az áhítat alapigéje ez volt: „Ama nemes harcot megharcoltam, futásomat elvégeztem, a hitet megtartottam”. Ez az ige szinte egy az egyben ráillik Rácz Károlyra, aki sok más könnyebb életforma helyett azt választotta, hogy közösségét támogassa és a szapárfalvi közösséget 42 éven át szolgálja.

Ünnepi istentisztelet és koszorúzás

Vasárnap is sokan gyűltünk össze a szapárfalvi templomban. Az ígét Beszédes Mária esperes hirdette, Péter második levelének alapján (2Pét 1,12-21). Ebből mi az utolsó mondatot emelnénk ki: „sohasem ember akaratából származik a prófécia, hanem a Szentlélektől

indítatva szóltak az Istentől küldött emberek”. Fontos, hogy odafigyeljünk hitvalló elődeinkre és fontos, hogy odafigyeljünk Isten tanításaira, és amikor jól mennek dolgaink, akkor se önmagunknak tartjuk meg a dicsőséget, hanem mutassunk arra, akitől a hozzá szükséges erő és támogatás származik.

Az istentiszteletet követően a jelenlevők kivonultak a szapárfalvi temetőbe és megkoszorúzták Rácz Károly, valamint Tőkés Elek későbbi helyi lelkipásztor sírját.

Hogyan tovább?



Fotó: Madaras Andor

Nagy áldás volt a gyülekezet életére, hogy múltjának sok eleme megelevenedhetett. Sok előadó, művész is hozzájárult ehhez, de talán leginkább az volt felemelő, hogy a történetek mozgásba hozták a közösséget, apraját-nagyját.

A pályázaton, a közös étkezéseknél, az alkotópályázaton és a versírásnál egyaránt.

Az egyik legnagyobb áldás mindazonáltal szerintem az volt, hogy a torontálvásárhelyi közösség képviselői, akikkel a szapárfalvi gyülekezetnek emberemlékezet óta nem voltak intézményes kapcsolatai, megjelentek a gyülekezet körében, örömmel vették a vendéglátást és erős elkötelezettséggel hívták a gyülekezetet, hogy mihamarabb tegyenek viszontlátogatást náluk. Ők se tudtak sokáig a két közösség közös történetéről, viszont nagyon érdekli őket és szeretnék, ha minél jobban újjáéledhetne ez a testvéri kapocs.

A szervezők emellett erősen elkötelezettek amellett is, hogy az előadások szövegét külön kötetben is megjelentessék hamarosan, és mind Rácz Károlyra, mind a helytörténetre vonatkozóan tovább folytassák a múlt feltárását. Ez a konferencia élő bizonyíték arra, hogy a múlt megismerése által gazdagabbá tehető a jelen és erősítheti a közösségek összetartozás-érzését.

Téglásy Sándor beszámolója. Megjelent a Temesvári Heti Új Szó 2025 június 6. számának 4. oldalán

Tőkés László EMNT-elnök irodája 2025. júl. 1

Dr. Hermán M. János professzor úrnak – Zwolle

Kedves János!

Gratulálok a Rácz Károly-redivivushoz. Magható látni, hogy – ha nem tévedek – Rebeka leányod révén, Szapárfalvára vezető útján találtál rá elfeledett, de követésre méltó jeles elődünk személyére és művére.

A hollandiai magyar reformátusok éves találkozásának szervezéséhez adjon kellő erőt az Isten. Nostalgiával gondolok vissza hollandiai (vianeni) élményeimre.

A Család betegeinek gyógyulást, felépülést kívánok. Isten éltesen Téged is sokáig, Hánnival elköltött 50 éves házasságoddal megkoronázva.

Testvéri szeretettel küldöm istenes jókívánságaimat:

Nagyvárad, 2025. július 1.

Tőkés László

Marjai Éva: Akit Isten magyar nyomdászának neveztek...

A magyar reformáció egyik legbeszédesebb példája Huszár Gál, a XVI. századi prédikátor és nyomdász, aki nemcsak a lutheri tanok követőjeként szolgált, hanem hídepítőként is a protestáns felekezetek között.

Huszár Gál nyomdájának köszönhetően jelenhettek meg Méliusz Juhász Péter művei, illetve 1577-ben Pápan a Heidelbergi Káté első magyar nyelvű kiadása. Az ő nevéhez fűződik az első magyar prédikációskönyv kiadása is 1558-ban, amelyet Miksa királynak ajánlott. Emellett Bullinger magyaroknak írt hittani műve és az A keresztyéni gyülekezetben való isteni dicséret című énekeskönyv is az ő munkásságát dicséri.

Huszár Gál öröksége túlmutat a könyveken: az evangélium magyar nyelvű elérhetősége és a protestáns összefogás máig ható üzenete köthető nevéhez.



<https://reformatus.hu/kozelet/kozelet-cikkek/akit-isten-magyar-nyomdaszanak-neveztek/>



Újra benépesedő magyar szórványfalvak a Kolozsvári-dombságon – Magyarfodorházán és Bodonkúton jártunk---Makkay József • 2025. július 13

A 15. századi, erdélyi parasztfelkelés vezérének, Budai Nagy Antal kisnemesnek a földjén járunk, a Kolozsvári-dombság elszórványosodott falvaiban. Több településen már nincs magyar lélek, ahol viszont közösségként megmaradtunk, oda újabb magyar családok költöznek, így történhet meg, hogy a Gáspár Károly lelkipásztor vezette hét társult református egyházközségben immár 9 éve nem csökkent a magyarság száma. A Keskeny út című videós riportsorozatunk új helyszínén, Magyarfodorházán és Bodonkúton jártunk.



Magyarfodorháza Gáspár Károly református lelkipásztor a magyarfodorházi templomban • Fotó: Orbán Orsolya

A Kolozsvári-dombság hét szórványtelepülésén szolgál Gáspár Károly református lelkipásztor. Vanak közöttük olyan települések is – Pécélcseh és Magyarderzse –, ahol az elmúlt években az utolsó magyart is eltemette, a többi öt faluban viszont összesen 316 lélek él. Egy ekkora szórványközösséget nehéz egyetlen videós riportban bemutatni, ezért a Keskeny út című egyházi sorozatunk újabb állomását Magyarfodorházára tervezzük. Itt van a legnagyobb lélekszámú, 82 egyháztagot számláló gyülekezet: a vasárnaponként három-négy helyszínen is szolgáló lelkipásztor fél tizenkettőre ér Fodorházára a délelőtti, bodonkúti istentisztelet után, délután pedig Macskáson és Ördögkeresztúron várják hívei, Kisesküllőn havonta egyszer tart istentiszteletet. A magyarderzsei és a pécélcsehi szórványegyházközségbe havonta egyszer jut el, hogy az egyházi telken, a templomban szét nézhessen, ahol sajnos hívek már nincsenek./<https://youtu.be/wfnuTQPiGc4/>

Sok lelkipásztor istentiszteletét meghallgattam az elmúlt évtizedekben, a Gáspár Károlyé azonban külön színfolt, ahogyan bátorítja, biztatja, és nem dorgálja a szórványsorsban apadó híveit Pál Apostolnak a Korinthusbeliekhez írott 1. levele 13. részének 13. versére épülő prédikációjában: „Most azért megmarad a hit, remény, szeretet, e három; ezek között pedig legnagyobb a szeretet.” Isteni kegyelemként beszél a gyülekezetekben nem apadó hívek számáról, ami ritka jelenség

az erdélyi szórványban. Az istentisztelet utáni beszélgetésünk során kiderül, hogy a utolsó pécélcsehi és magyarderzsei magyar ember távozása ellenére a többi öt faluban az utóbbi kilenc évben 316 egyháztágot tartottak számon, a létszám közel tíz éve nem csökkent.



A magyarfodorházi református templomot magyar állami segítséggel sikerült felújítani • Fotó: Orbán Orsolya

Nem a keresztelesek, hanem a beköltözések miatt, hiszen a hét faluban egy keresztelező jut 15 temetésre, a változatlan lélekszám azonban azoknak a családoknak köszönhető, akik hazatelepednek szülőfalujukba, illetve újak jönnek, akik elsősorban Kolozsváron találtak munkahelyet, és a kincses város vonzáskörzetébe tartozó falvakba telepednek le. A lelkipásztor szerint egyre nagyobb az érdeklődés a Kolozsvári-dombság magyar szempontból szórványnak számító települései iránt is, ahonnan jó minőségű aszfaltutakon, rövid idő alatt megközelíthető a megyeszékhely. A megélénkülő két völgyet igyekeznek egyházi szempontból is kihasználni, gyülekezeti napokat, ünnepi istentiszteleteket szerveznek, a Bodonkúton igen aktív Budai Nagy Antal Egyesület pedig kulturális rendezvényeivel teszi vonzóbbá a vidéket a magyarok számára. A Kolozsvár környéki kistérséget a 17. században végigvonuló tatár seregek pusztították el, majd a 18. században történt betelepítések során változott meg a helyi lakosság nemzetiségi összetétele, amely már a 20. század elején többségében román ajkú volt.



A magyarfodorháziak ragaszkodnak saját lelkipásztorukhoz • Fotó: Orbán Orsolya

Magyarfodorháza példája Gáspár Sándort 2016-ban hívták meg Bodonkútra és Magyaracskásra lelkipásztornak, és akkor fogalmazódott meg a

helyiek részéről, hogy az évszázadok óta társult egyházaközségként működő két református gyülekezet mellé csatlakozzon Magyarfodorháza is. Az utóbbi egyházaközséggel jött két kisebb, a kiseskülli és a magyarderzsei is, így öten lettek, végül 2018-ban utolsóként Ördögkeresztúrt is táregyházaközségként vették fel a közösségbe. A magyarfodorházi templomban megejtett beszélgetésünkön kiderült, hogy a társult egyházaközségek közül itt laknak a legtöbben, nagyon templomszerető gyülekezet. Pop Ella gondnoknő mesélte, hogy a gyülekezet tagjai mennyire ragaszkodnak lelkipásztorukhoz: ünnepek idején megtörténik, hogy a gyülekezeteit kiszolgáló lelkipásztor nem tud eljutni mindenhol, így van, ahova besegítő lelkipásztort hív. Magyarfodorházán a hívek viszont mindig a sajátjukat szeretnék hallani... A lelkész elismeri, hogy Magyarfodorházának sajátos lelkülete van sok lokálpatrióta emberrel, akik nagyon ragaszkodnak falujukhoz. Az is elüt sok erdélyi gyülekezettől, hogy a női gondnok mellett két női presbíter tagja van a helyi egyházaközség vezetőségének. Nincs azonban könnyű dolguk, mert a gondnokasszony szerint a férfiak többsége máshol dolgozik, így sokszor nem tudják kivenni részüket a helyi egyházi munkából, a férfiak segítsége nélkül nehezebben boldogulnak. „Belátom, hogy amikor munkahelyen dolgoztam, nekem sem volt mindig időm templomba járni. Nem azért nem jöttem, mert nem szerettem – mindig Istenfélő voltam –, hanem nagyon el voltam foglalva. Szóval megértem a fiatalabbakat, akik sokat dolgoznak a családjaikért” – magyarázza Pop Ella. A gyülekezetben most a hollandoktól kapott adományokat értékesítik, abból próbálnak felújítani épületet az egyházi birtokon, miután magyar állami támogatással sikerült eredeti szépségében restaurálni templomukat.

Ima a gyülekezetben Gáspár Károly szerint Magyarfodorháza református gyülekezete abban is kiemelkedik, hogy sok mindent önerőből, a hívek adományából valósítottak meg. „A közgyűléseken megköszönöm az adakozó lelkületet. Az egyházi fenntartói járulék mellett fontos bevétel az úrasztali adomány: sehol a társult egyházaközségekben nincs olyan adakozási kedv, mint itt, a faluban” – hangsúlyozza a lelkipásztor. Budai Nagy Antal leszármazottai Magyarfodorházi látogatásunkat követően a Kolozsvár irányába, 12 km-re fekvő Bodonkútra is ellátogatunk, a lelkipásztor a felújított parókián lakik családjával. A templomot szintén az elmúlt években újították fel, a szomszédságában pereskedés nyomán visszakapott egyházi épületet is a magyar közösség használja, ami nem igazán tetszik Kajántó község román vezetésének, de hát ez nem újdonság Romániában. A magyarfodorházinál valamivel kisebb lélekszámú bodonkúti magyar közösség igen aktív: nemrég zajlottak le a Budai Nagy Antal Napok, amelyek az elszármazottakat is hazahívják szülőfalujukba. „A bodonkútiak ősei várvédő katonák voltak, és ez ma is meglátszik a hozzáállásukban, kitartásukban,

kisnemesek leszármazottai. Bodonkúton tisztán, szépen áll a kétnyelvű tábla, Magyarfodorházán viszont hagyják, hogy rozsdásodjon, de teszünk róla, hogy ne így legyen. A bodonkúti magyar közösség számára is nagyon fontos a megmaradás, holott feleannyian vannak, mint Fodorházán” – magyarázza templomtátogatás közben vendéglátónk. Arról is beszélgetünk, mit jelent a szórványlelkészi munka a lekipásztor számára, aki 2006-ban végezte el a Kolozsvári Protestáns Teológiát, és egy németországi továbbképzés után mezőszéki szórványtelepülésen kezdte lelkészi pályafutását, ahonnan a Kolozsvári-dombságra került. Gáspár Károly minden hétvégén felkeresi a legtöbb gyülekezetét. „Abban különlegeselek szórványgyülekezeteink, hogy ez nem missziós egyházközség: itt kis entitások, kisebb gyülekezetek társultak, együtt vagyunk. A 316 lélek mégsem egyben tekintendő: hanem mindenkinek megvan a pecsétje, a jogi ereje, a temploma, az értéke, a vagyona. Olyan értelemben motiváló erő ez, hogyha az egyikben nehéz, feltöltődöm a másikban, majd a harmadikban. A szolgálati lelkület vasárnapról vasárnapra tovább megy” – fogalmazza meg a szórványmunka lényegét a lekipásztor.

Forrás: <https://erdelyinaplo.ro/aktualis/ujra-benepesedo-magyar-szorvanyfalvak-a-kolozsvari-dombsagon-n-magyarfodorhazan-es-bodonkuton-jartunk-video>



Temesvár Belvárosi Református Egyházközség KÖZLEMÉNY

Vandál támadás érte a Temesvár Belvárosi Református Templom emléktábláját

2025. július 8-ára virradó éjszaka ismeretlen tettes megrongálta a Temesvár Belvárosi Református Templom homlokzatán elhelyezett kompozit emléktáblát, amely az 1989-es forradalom idején a templom falára

festett, történelmi jelentőségű magyar nyelvű feliratot őrizte:

„Éljen Tőkés László! Szabadság!”

A felirat a forradalom napjaiban Isten szabadításáért hálát adó megnyilvánulás volt. A templom homlokzatát 2009-ben felújítottuk, a feliratot nem festettük vissza, de ugyanakkora méretben, táblán őriztük tovább – hogy tanúságot tegyen azokról a napokról, amikor Isten különös módon hozott szabadítást gyülekezetünknek és az országnak.

A vandalizmus során a táblát kitépték, majd darabokra törték.

Gyülekezetünk válasza nem a gyűlölet, hanem a hit és az imádság.

Hisszük, hogy Isten ma is tud szabadulást adni a bűnből, a gyűlöletből és a szeretetlenségből is. Jézus Krisztus a Szabadító, aki a szabadítás útját kínálja minden embernek.

Imádkozunk a tett elkövetőjéért, városunkért és országunkért, és kérjük Isten békességét mindannyiunk életére.

Kérjük, hogy Isten békessége uralkodjon bennünk, közöttünk, közösségünkben – és minden ember szívében.

Temesvár Belvárosi Református Egyházközség Presbitériuma

- Temesvár, 2025. július 8.



COMUNICAT DE PRESĂ

Act de vandalism asupra plăcii comemorative a Bisericii Reformate din Centrul Timișoarei

În noaptea de 8 iulie 2025, o persoană necunoscută a vandalizat placa comemorativă din material compozit montată pe fațada Bisericii Reformate din Centrul Timișoarei. Această redă inscripția istorică în limba maghiară pictată pe peretele bisericii în timpul Revoluției din 1989:

„Trăiască László Tőkés! Libertate!”

Această inscripție a fost, în acele zile, o expresie de

recunoștință față de eliberarea adusă de Dumnezeu.

Fațada bisericii a fost renovată în 2009. Deși inscripția originală nu a fost repictată, ea a fost păstrată pe o placă de dimensiuni identice – pentru a da mărturie despre acele zile în care Dumnezeu a adus o eliberare deosebită pentru comunitatea noastră și pentru întreaga țară.

În timpul actului de vandalism, placa a fost smulsă și distrusă în bucăți.

Răspunsul comunității noastre nu este ură, ci credința și rugăciunea.

Credem că Dumnezeu poate oferi și astăzi eliberare din păcat, ură și lipsă de iubire. Isus Hristos este Mântuitorul care oferă calea spre mântuire fiecărui om.

Ne rugăm pentru autorul faptei, pentru orașul nostru și pentru țara noastră.

Cerem ca pacea lui Dumnezeu să domnească în viața noastră, între noi, în comunitatea noastră – și în inima fiecărui om.

Consistoriul Parohiei Reformate din Centrul Timișoarei

Timișoara, 8 iulie 2025



PRESS RELEASE

Vandal Attack on the Commemorative Plaque of the Central Reformed Church of Timișoara

On the night of July 8, 2025, an unknown perpetra-

tor vandalized the composite commemorative plaque placed on the façade of the Central Reformed Church of Timișoara. The plaque preserved the historic Hungarian inscription painted on the church wall during the 1989 Revolution:

“Long live László Tőkés! Freedom!”

This message was an expression of gratitude for God’s deliverance during those critical days.

The church façade was renovated in 2009. Although the original inscription was not repainted, it was preserved on a plaque of identical size – to bear witness to those days when God brought a special liberation to our congregation and the nation.

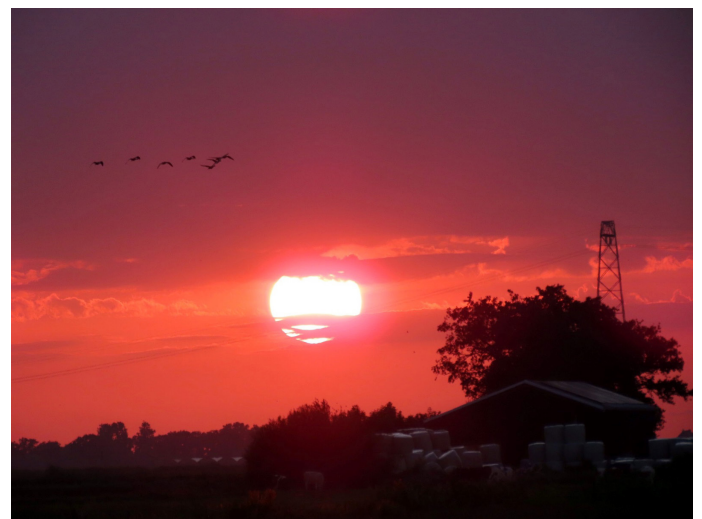
During the act of vandalism, the plaque was torn off and broken into pieces.

Our congregation’s response is not hatred, but faith and prayer.

We believe that God still offers freedom – from sin, hatred, and lovelessness. Jesus Christ is the Savior who offers the way to salvation to every person.

We pray for the person who committed this act, for our city, and for our country. We ask that God’s peace reign in our lives, among us, in our community – and in every human heart.

The Presbytery of the Central Reformed Church of Timișoara. Timișoara, July 8, 2025



Herbewapening

Trump heeft Europa wakker geschud: we moeten zelf onze broek ophouden.... Dat is niet verkeerd, denk ik. Maar wat er nu gebeurt vind ik beangstigend. Oekraïne moet worden gesteund in het verzet tegen de Russische invasie. Dat staat voor mij buiten discussie. Maar die Europese herbewapening: waarvoor is dat? Rusland is niet te vertrouwen, hoor ik dan.... Maar laten we daar eens nuchter naar kijken.

De inval in Oekraïne heeft te maken met de onderdrukking van de 60% Russen in het Donbas-gebied. Plus dat daar veel grondstoffen zijn te halen. Na de annexatie van de Krim in 2014 ging Oekraïne alles wat Russisch is, in het land verbieden. Het werd onderdrukking van een belangrijke bevolkingsgroep in het Donbas-gebied. Putin komt ze ‘redden’. Totaal fout, maar de Russische ideologie en de Orthodoxe kerk (met Kyrill voorop) hebben dit narratief gecreëerd. Een heilige missie. In Estland dreigt zeker hetzelfde. Sinds de aanval van Rusland op Oekraïne keert de bevolking in Estland zich vanzelfsprekend tegen alles wat Russisch is: zo’n 25% van de bevolking. Voor Letland geldt precies hetzelfde. Litouwen heeft minder dan 6% Russische inwoners. Estland en Letland zullen zich terecht bedreigd voelen en schuilen dus onder de paraplu van de Navo. Putin zal daar niet zomaar de grens oversteken.

Minderheden

Hieronder ligt dus een probleem: hoe gaan naties om met hun minderheden? Welke rechten hebben die, hoeveel ruimte krijgen die? Als je die minderheden onderdrukt, zoeken ze hulp en steun bij hun moederland. In Roemenië is 7% van de bevolking Hongaars. Op papier zijn de rechten redelijk goed geregeld, maar de praktijk is anders (achterstelling komt veel voor). Orbán steunt vanuit Hongarije die minderheid in Roemenië met enorme bedragen, projecten en rechten – zoals stemrecht voor Hongaarse verkiezingen. Toen Roemenië aan de ruim 70% van de Moldavische bevolking (Roemeenstalig) een Roemeens paspoort toekende, deed Hongarije dat ook voor de Hongaren in Roemenië. En die stemmen allemaal op hun weldoener Orbán.

Het onderdrukken van een nationale minderheid creëert een enorm spanningsveld. Heel terecht dat Estland en Letland op hun hoede zijn – maar doe dan ook iets aan de rechten van de Russische minderheid. Dat dat nu – na de Russische inval in Oekraïne – volstrekt buiten beeld is, lijkt me duidelijk. Maar hier ligt wel een heel groot probleem.

Oorlog

Putin wil zeker dat er in die landen rechten voor Russen worden geregeld; de dreiging is er dus. Maar wat voor motief zou Putin kunnen hebben om West-Europa aan te vallen? Geen enkele, toch? Nog afgezien van de economische en militaire zwakte van Rusland....

De Navo moet alert zijn i.v.m. Estland en Letland, zeker. Maar zo’n giga herbewapening als nu plaatsvindt gaat

oorlog brengen. Er gaan massaal vernietigingswapens geproduceerd worden. En de geschiedenis leert, dat die ook gebruikt gaan worden. Ze worden niet voor niets gemaakt. Naar mijn mening is het belangrijker om ons hier te wapenen tegen sabotage en cybercrime, dan voor massale herbewapening te gaan. Bovendien kunnen vele miljarden beter besteed worden aan de verbetering van onderwijs, gezondheidszorg, woningmarkt, politie, etc. Dan maak je een land van binnenuit sterker. Juist dat hebben we nodig.

Klaas Eldering, Velp, 26 juni 2025

Kárpátalja békét akar

Kárpátalján mindenki békét akar, magyarok és ukránok egyaránt. Az emberek azonban attól tartanak, hogy a béke beköszönte után sem térhet vissza az élet a normális kerékvágásba, és folytatódik a vesszőfutás. Azt ugyanis már mindenki sejti, hogy Ukrajnára keserves kijózanodás vár a háború befejeztével.

Az összefestékezett Tündér-szikla

A Tündér-szikla, a Budai Tájvédelmi Körzet egyik legismertebb természeti képződménye vandalizmus áldozatává vált. Valakik ukrán nemzeti színekkel, sárga és kék festékekkel mázolták le a felszínét. Több négyzetméteren károsították meg az ott tenyésző mohákat, zuzmókat és páfrányokat. A rongálás egy védett, ritka növényfajt, a budai nyúlfarkfüvet is érintette. A sajnálatos eset jól illusztrálja a szándékosan gerjesztett háborús pszichózist, amely ma Európát uralja. A brüsszeli elit sokakkal elhitette, hogy az ukrainai háború hamarosan kiszélesedik, ezért saját védelmünk érdekében növelni kell az Ukrajnának nyújtandó támogatást, hogy megállítsák az orosz előrenyomulást az EU határai előtt. A gondolatnak a jelek szerint Magyarországon is vannak hívei.

A harcok folytatását akarók mintha szándékosan nem vennének tudomást az amerikai békekezdeményezésekről, de az ukrainai emberek akaratáról sem. Pedig utóbbiak viselik naponta a háború valódi terheit. E tekintetben nekünk a kárpátaljai magyaroknak a sorsa a legfontosabb, akik a legkiszolgáltatottabb körülmények között kell hogy helytálljanak háborús időkben.

– Kárpátalján az az alapállás a békével kapcsolatban, hogy hiszem, ha látom. Az emberek szkeptikussá lettek, nemigen hiszek a politikusok ígéreteinek – mondja Imszticsei Gabriella, a Técsői Magyar Tannyelvű Református Líceum igazgatója.

Imszticsei Gabriella elmondása szerint mechanikusan működik a teljes társadalom, mindenki mindent meg-

szokásból csinál. Az emberek hozzászoktak a válsághoz, ami nem három éve, de három évtizede, Ukrajna megalakulásakor vette kezdetét. A kárpátaljai magyarok és ukránok belefásultak a hitegetésekbe. Helyi forrásaink szerint mindenki azonnali békét szeretne, ám a korábbi keserves csalódások óvatosságra intik a reménykedőket. Így a nemrég megkezdődött tárgyalásokat is óvatos optimizmussal szemlélik. Meglepő lehet, de Kárpátalján ukránok és magyarok egyaránt a Putyin feltételei szerint létrejövő tűzszünetnek drukkolnak, amely magában foglalja azt is, hogy Ukrajnában állítsák le a sorozást. A kényszerrekrutálás ugyan is továbbra is a legnagyobb veszély sokak számára.

Imszticsei Gabriella

Nemrég egy técsői magyar fiatalembert vittek el az egyenruhások, meg sem várták, hogy a családjával felvegye a kapcsolatot, azonnal a Kárpátokon túli Rivne városába hurcolták.

– Jól ismerem Andrást, sokszor dolgozott az iskolánk körül a felújítási munkálatokban. Nem kellett volna elvinniük, hiszen a felesége évekkal ezelőtt elhagyta a családot, ő pedig egyedül neveli a kislányát. Sajnos nem volt róla papírja, hogy egyedüli gyámja gyermekének – mondja Imszticsei Gabriella.

A kislányra most a szomszédok vigyáznak, a rokonok pedig a bíróságon próbálják kikérni a bizonyító erejű papírt, ami András szabadulásának egyetlen esélye. Ezek a hivatalos procedúrák azonban hetekig tartanak, addig pedig a gyermek a szomszédok jóindulatára van bízva. András esete nem egyedi, számtalan hasonló történet kering Kárpátalja-szerte. Eközben hetente érkeznek haza az elesett katonák holtteste. Az emberek arról sutognak, hogy taktikai okokból csak apránként küldik haza a halottakat, nehogy riadalmat keltsen a valóság. Sokakat eltűntként tartanak nyilván, ám a tapasztalat az, hogy eltűntek ritkán kerülnek elő élve. Imszticsei Gabriella elmondása szerint az iskolában kerülnek a háborús témákat, arra törekszenek inkább, hogy a gyerekek legalább egy kis időre ki tudjanak szakadni a nyomasztó körülmények közül. Különösen igaz ez azokra, akiknek az édesapja veszélyben van, a fronton harcol vagy a behívó elől bujkál.

A kárpátaljai barátainkkal folytatott beszélgetés közben sokszor szóba kerül a háború utáni újrakezdés is. Megdöbbenő, de a jövő majdnem olyan nyomasztó számukra, mint a háború fenyegetése.

– Nem lehet tudni, mi lesz az ország sorsa. Nem tudjuk, mi következik, lehet-e majd itt élni, nem érnek-e majd atrocitások minket – mondja egy neve elhallgatását késő magyar tisztviselő.

A jövő tekintetében több a kérdés, mint a bizonyosság. Egyelőre azt sem tudni, hogy milyen határokkal, milyen vezetéssel működik majd az ország. Az viszont már most bizonyos, hogy békében is nehéz lesz az élet. Imszticsei Gabriella szerint félő az is, hogy ha megnyílnak a határok, újabb tömegek hagyják el Ukrajnát. Azok a családok is útra kelnek majd, amelyek azért maradtak eddig, mert az apa elrejtőzött, és így tudtak átkelni a határon. A magyar iskolák is nehéz helyzetbe kerülhetnek, nagyon sok gyermek ugyanis csak papíron van jelen a tanintézetben. Online kapcsolaton keresztül vesznek részt a tanórákon, miközben már valamelyik nyugati országban élnek szüleikkel.

– Sok magyar osztályban a diáklétszám drámai visszaesésétől félnek, amikor majd kötelezővé válik újra a személyes jelenlét. A szülők ugyanis kénytelenek lesznek ott beíratni a gyerekeket iskolába, ahol valójában élnek – magyarázza Imszticsei Gabriella.

A bizonytalanság miatt továbbra is sokan akarnak kivándorolni. Közben Ukrajna belső részeiből folyamatosan települnek be az emberek Kárpátaljára. Ungváron már külön városrészt alapítottak számukra.

– Kárpátalja soha többé nem lesz az, ami a háború előtt volt – mondja egy helyi vállalkozó.

A férfi hozzáfűzi azt is, hogy a kárpátaljai ukránok és magyarok között alapvetően béke van, a betelepülőkért viszont nem tenné tűzbe a kezét. Milcsevics Mária, az ukrán többségű Körösmező helyi általános iskolájának a magyar tanítónője megerősíti, helyben tisztelettel viseltetnek egymás iránt a nemzetiségek, a kisváros lakosságának hangulatát alapvetően a reménykedés határozza meg.

Senki nem beszél a győzelemről, csak a békéről

A körösmezői pedagógus saját barátaitól és ismerőseitől is folyamatosan azt hallja, hogy akik a háború kirobbanása után azonnal elmenekültek, azok nagy része a béke beköszönte után sem akar hazatérni.

– Három év alatt új életet kezdtek, amit nem tesznek kockára egy bizonytalan ukrainai hazatérésért – véli a pedagógus.

Elmondja azt is, hogy az itthon maradottak a béke reményének felcsillantával egy újabb nehéz kérdéssel is szembe kell hogy nézzenek: mi lesz a kiszolgált katonákkal? A tapasztalatok szerint a frontot megjártak súlyos pszichés terhekkel térnek haza. Társadalomba való visszailleszkedésük, családi életük helyreállítása, munkába állásuk hatalmas kihívást jelent majd az országnak. Sokakban aggodalmat kelt, képes lesz-e egyáltalán az ukrán gazdaság munkát adni a veteránoknak, illetve elegendő segítséget a rokkantaknak a méltóságteljes élethez.

A helyzetről sokat elárul, hogy riportunk elkészítéséhez több kárpátaljai magyarral beszélünk, de csak ketten vállalták, hogy nevüket adják az elmondottakhoz. A többség fél a következményektől. A beszámoló alapján azonban közel pontosan visszaadható a kárpátaljai társadalom állapota. Igazán őszinte ukrainai hangulatkép megalkotása azonban egyelőre lehetetlen, hiszen a Kárpátokon túl élők véleményét nemigen kérde senki. Pontosabban az ukrainai média időnként közreadja bizonyos felmérések eredményeit, amelyekből az derül ki, hogy a lakosság 80 százaléka támogatja a háború folytatását, ám ezek hitelessége kétségbe vonható. Sokkal jellemzőbb, hogy az emberek félnek nyilvánosan véleményt mondani, ha pedig kérdeik őket, általában olyan feleletet adnak, amiről feltételezik, hogy megfelel a hivatalos elvárásoknak. Egy biztos: olyat keresve sem találni, aki a háború folytatását akarná.

Szalma György -- Forrás: <https://demokrata.hu/magyarorszag/karpatalja-beket-akar-972613/>

Keresztmamák a kárpátaljai családokért

A nyolcadik évéhez ért a Magyarországi Református Nőszövetség keresztmamaprogramja, amely nehéz sorsú református családokat támogat Kárpátalján. Svébisné Juhász Márta elnökhelyettes szerint nem csak az anyagi segítség, a lelki támogatás is nélkülözhetetlen, ezért rendszeresen imádkoznak a programban részt vevő mintegy ötven családjért.

Anyák napjához közeledve különösen is előtérbe kerül az édesanyák szerepe. Az elmúlt évek tapasztalatai alapján hogyan segítette a keresztmamás program a kárpátaljaiak mindennapjait?

Az édesanyáknak kevesebbet kell aggódniuk, legalábbis az anyagiak miatt, mert bár nem tűnik soknak havonta háromezer-ötszáz forint, nekik mégis segítség.

Milyen visszajelzéseket kaptak a programban részt vevő édesanyáktól?

Sok levelet küldenek a családok, édesanyák. 2022-ben, a háború kezdetén ezek még arról szóltak, hogy Kárpátalján nincsenek harci cselekmények, a családok otthon vannak, Istennek hála, teszik a dolgukat, sőt segítik a belső menekülteket, akik a magyarok lakta vidékekre érkeztek. Egy évvel később arról számoltak be, hogy az ötven támogatott család gyermekei közül többen iskolások lettek. A 2024-es levelek hangulata viszont már szomorúbb volt: a sok köszönet mellett arról panaszkodnak, hogy nem tudnak kimozdulni, de otthon is nehéz, mert sokszor napokig nincs áram. Több vallomást kaptunk arról, hogyan keseríti meg a háború az életüket, a légiriadók miatt tanulni sem tudnak rendesen az iskolákban. Van, aki leírta, hogy

az apukája már nincs a családdal, de a többiek igen, és az adománynak köszönhetően tudtak új ruhákat venni. Meghatók a levelek, így még nagyobb öröm, hogy a program 2017-es kezdete óta mintegy tizenhétmillió forint érkezett számukra a bankszámlánkra, de gyakran külön adománypersellyel is gyűjtünk nekik egy-egy alkalmon.

Forrás: <https://reformatus.hu/egyhaziunk/hirek/keresztmamak-a-karpataljai-csaladokert-reformatus-noszovetseg-keresztmamaprogram/> -- Hegedűs Bence
2025. május 4.

Kárpátaljai magyarok nyújtottak segítséget a székelyföldi árvízkárosultaknak

Megbecsülni is nehéz, hányan estek áldozatul a keletről beözönlő barbár seregeknek. Oroszhegyi Attila Zsolt régi terve, hogy ásatások keretében gyűjtsék össze a megmaradt csontokat, hogy méltóképpen adózzanak az ősök emlékének. Egyszer talán erre is sor kerül, mint más tervek, amelyek a fogyatkozó magyar gyülekezet életében jelenthetnének fordulópontot.-----
-----Nehézségeik ellenére kárpátaljai magyarok nyújtottak segítséget a székelyföldi árvízkárosultaknak, a 6600 eurós adományt Nagy Ferenc, a Nagydobronyi kistérség polgármestere vitte el szerdán Háromszékre. Tamás Sándor, a Kovászna Megyei Tanács elnöke a közösségi oldalon szerdán úgy fogalmazott, „határtalan segítséget hoztak a kárpátaljai magyar testvéreink”. Emlékeztetett arra, hogy a székelyek is szerveztek gyűjtést a kárpátaljai magyarok számára. „Bajban segítünk egymáson! Korábban mi, székelyek is gyűjtést szerveztünk az Ukrajnában élő magyaroknak. Most a kárpátaljai Nagydobronyi kistérségben élő barátaink – az ottani nehézségek ellenére – viselnek ránk gondot. 6600 euró segélyt adományoztak az erdélyi, köztük a háromszéki árvízkárosultak megsegítésére” – fogalmazott Tamás Sándor. Mint írta, „a nagylelkű felajánlást szerdán Nagy Ferenc, a Nagydobronyi kistérség polgármestere hozta el. Köszönet érte!” Háromszéken május végén az áradások több mint tíz települést érintettek, ezek között Nagyborosnyón volt a legsúlyosabb a helyzet. De érintette az ár a következő településeket is: Bélmező, Kökösbácstelek, Székelytamásfalva, Uzon, Kovászna, Bölön, Barátos és Bodzaforduló. A károsultak megsegítésére sokan fogtak össze itthonról és külföldről is.

Krónika 2025. június 18

Csak hiteles étellel, elkötelezett szolgálattal lehetünk méltók és példamutatók a következő generációk számára. Azért imádkozunk és cselekszünk, hogy Isten fordítsa javunkra a megpróbáltatásokat, újítsa meg bennünket!

A kárpátaljai gyülekezetek számára is hirdetünk gyűjtést. Bankszámlánkra is lehet adományt küldeni! – Számlaszám: NL46 INGB 0006 936050, Hongaarse Protestantse Gemeente, Zwolle

A diaszpóra fiatal magyarjait szólítja meg a kormány

Magyar Levente, a Külügyminisztérium államtitkára a 28. Kárpát-medencei Magyar Nyári Egyetem nyitórendezvényén találkozott a határon túli magyar egyetemek vezetőivel és a magyarok lakta területek minden szegletéből érkezett fiatalokkal. Elmondta: ők annak a jövőbeli szellemi közösségnek a magja, amelyre a jövőben még sok ezer fiatal szeretnénk „rétgként” ráépíteni. Hiszen a magyar nyelvű intézmények mellett tízezres nagyságrendben járnak magyar hallgatók szlovák, román, szerb, ukrán egyetemekre – őket is fontos bekapcsolni a Kárpát-medencei magyar oktatási tér vérkeringésébe.

Az államtitkár hangsúlyozta: az anyaország felelősséget vállal minden magyarért – éljenek bár Közép-Európában vagy a világ bármely sarkán. „Az elmúlt évtizedben megvalósított világi és egyházi intézményfejlesztések, gazdaságösztönző programok és ösztöndíjak mind ebből a felelősségvállalásból vezethetők le – amely a továbbiakban is vezérelni fogja munkánkat: a magyarok összetartására, tudásra és versenyképes-ségre épülő, sikeres jövő érdekében.”

Magyar Levente kiemelte a Kárpát-medencét az utóbbi években behálózó, több százmilliárd forintnyi beruházást eredményező magyar gazdaságfejlesztési programot is. Emellett ott vannak a régi klasszikus nemzetpolitikai irányvonalak is, mint például az oktatás és a kultúra ápolása, ami legalább annyira lényeges, mint a megélhetés biztosítása. „És ebbe a trendbe illeszkedik ez a mostani program is, amit szeretnénk érdemben kibővíteni” - hangsúlyozta az államtitkár.

Kitért a szomszédos államokban és a nagyvilágban élő magyarságot célzó állami ösztöndíjprogramokra is. „Diaszpóra Felsőoktatási Ösztöndíjprogramot indítottunk néhány évvel ezelőtt, amely szépen felfutott azóta, és tovább is fogjuk bővíteni. Elérjük lassan a több százas nagyságrendet. Olyan fiatalok érkeznek Magyarországra felsőoktatásba, akiknek lehet, hogy a dédszülei vagy az ő szülei vándoroltak ki Észak- vagy Dél-Amerikába, vagy 1956-ban Ausztráliába és a világ egyéb pontjaira” - sorolta. „Sokan közülük nem is beszélnek jól magyarul, de érdeklődnek magyar gyökereik iránt. Újra felfedezték magyar gyökereiket esetleges több évtizednyi identitásvesztés után, és most keresik a kapcsolódást az anyaországhoz, nekik szól ez a program” - jegyezte meg Magyar Levente.

„Szeretnénk megszólítani a világban élő magyarokat, a magyar fiatalokat, s Budapestre hozni őket akár időszakosan is, hogy épülhessenek azok a kapcsolatok, épüljön az a hálózat, amely legalább olyan erős megtartó erővel bír, mint a gazdasági rendszerek” - tette hozzá az államtitkár.

Forrás: <https://www.magyarhirlap.hu/kronika/20250709-a-kormany-szeretne-megszolítani-a-magyar-diaszpóra-tagjait-vilagszerte>



A.B.F.R.A.

Halottaink a 2025. esztendőben. Isten velünk viszontlátásra!**

Szeretném megköszönni a zwollei testvéreknek az Édesanyánk, Sólyom Ferencné sz. Dombay Erzsébet Zsófia temetésére küldött koszorút, valamint az együttérzés minden formáját, legyen az üzenet, imádás, idegondolás.

Nagy kincs, amikor örülni tudunk az örülőkkel és szívet melengető érzés, amikor sírtok velünk, a sírókkal (Rm 12:15). A zwollei és más hollandiai magyar gyülekezetek és tagjainak életére Isten áldását kívánjuk: a Sólyom család nevében: Uzonka, 2025 június 8-án

Kincses Előd (1941. október 2.- 2025 június 24) marosvásárhelyi ügyvédre, emberjogi harcosra, az erdélyi magyar közélet egyik jeles személyiségére emlékezünk tisztelettel!

Marosvásárhelyen született. Jogi tanulmányait Bukarestben végezte, majd szülővárosában ügyvédként tevékenykedett. Neve akkor vált ismertté, amikor 1989 decemberében elvállalta - az akkor Temesváron szolgáló - Tőkés László jogi védelmét, a lelkes kilakoltatási perében, amely végül népfelkeléshez, a romániai forradalom kirobbanásához vezetett. A rendszerváltás után - 1990 januárjában - alelnöke lett a Nemzeti Egység Maros megyei Ideiglenes Tanácsának. Alelnöki tisztségében fontos szerepet játszott a március 19-20-i marosvásárhelyi események alakításában, a „fekete márciusként” ismert magyarellenos pogrom megfékezésében. - Derék ember volt, Isten nyugtassa!



A HALÁL SÚLYA Elhunyt Franz Hodjak erdélyi német író (Nagyszeben, 1944 szept.17 – Usingen, 2025 júl.6.)

Szavai Géza.—FB.. (Nem mellékesen: „csendesbarátom” az irodalomban – mint ahogyan mások csendestársak pl. a bankban, vállalkozásban.) Franz Hodjak 1944-ben született Nagyszebenben, Erdélyben, 1992-ben költözött – erdélyi németek tömegeivel – Németországba. Halála súlyosan érint. A HALÁL SÚLYÁT az ő halálával felfokozottan érzem. Én kisiskolásként a szintén erdélyi Küsmődön még azt tanultam, hogy a Román

Népköztársaságban 800 000 német állampolgár él. Egy nép. Ma már üresek a falvaik, városaik. A nép súlyos zuhanással kiszakadt Erdélyből, kivándorolt, elmenekült. Óriási tömeg ez. Kortársaim közül csak a Franz Hodjak prózájában találkoztam a szász falvak, városok élő (valóságos!!) embereivel – életesen megírva! Súlyos veszteség, hogy ők, hogy az a súlyos tömeg már régen nincs a helyén (csak Franz novelláiban). Most már Franz Hodjak sincs életben. Én nem szeretek a halálról írni, de most mind csak a halál súlya, a súlyos halál jár az eszemben. LEGYEN KÖNNYŰ NEKI A SÚLY. A Franz Hodjak fotó 1999-ben készült a frankfurti könyvvásáron, a PONT Kiadó CONFLUX programját bemutató rendezvényen. A hajdani fénykép derűs, a súly, amit érzek rám szakadni: tömeges, erdélyi, szász, sváb. Franz. Hodjak.



Das liebe Juup!

JUUP, kedves barátunk, immáron hazaköltöztél, Isten nyugtasson!

Emőkének és kedves családotoknak vigasztalást kívánunk!



DR. KRÜZSELY-FEJÖS MÁRIA (1936 szept.28.-Bern,2025 júl.4.) Elment az időközben átalakult Svájci Magyar Protestáns Gyülekezetek Szövetségének korábbi elnökösszonya is.--- BÁCSKOSSUTFALVÁTÓL GENFIG, KÁRPÁTALJÁTÓL BERNIG ORVOSKÉNT, TISZTELETES ASSZONYKÉNT, ÉDESANYAKÉNT, ROKONKÉNT, TESTVÉRKÉNT: REFORMÁTUS HITTEL ÉS ISTEN-SZERETETBEN ÉLTE LE DOLGOS, SOKAKAT GAZDAGÍTÓ ÉLETÉT. A MINDEN KEGYELEM ISTENE SZENTELJE MEG EMLÉKEZTÉT ÉS ÉLTESSE BENNÜNK TANULSÁGAIVAL EGYÜTT EMLÉKÉT! SOLI DEO GLORIA! /

Dr.Békefy Lajos bűcsűző sorai/

CLARE HARNER: Ne jöjj el sírva síromig

Ne jöjj el sírva síromig,/Nem fekszem itt, nem alszom itt. /Ezer fűvő szélben lakom.../Gyémánt vagyok fénylő havon /Érő kalászon nyári napfény,/ Szelíd esőcske őszi estén.

Ott vagyok a reggeli csendben,/A könnyed napi sietségben,/Fejed fölött körző madár,/Csillagfény sötét éjszakán./ Nyíló virág szirma vagyok,/Néma csendben nálad lakok.

A daloló madár vagyok./S minden neked kedves dolog../Síromnál sírva meg ne állj!/Nem vagyok ott, nincs is halál.

Elhunyt Anne Julius Bosch (1940 június 1 – 2025 július 13)

Anne Julius Bosch

1 juni 1940 – 13 juli 2025

Mijn lieve man, onze vader en opa,
die met humor, liefde en fantasie
door het leven ging.

Emőke

Caroline & Michael

Mats & Lana

Gyula

Margit

Manu, Zico & Xavi

We nemen in besloten kring afscheid van Juup.

Correspondentieadres: Van 't Hoffstraat 40, 1171 AR BADHOEVEDORP.

Elhunyt testvéreink emlékéét kegyelettel őrizzük.

Wij houden hen in onze herinnering. R.I.P.!



„Mert nincs
semmi rejtett
dolog, ami ki
ne derülne, és
semmi titok,
ami napfényre
ne jutna.”

Márk evangéliuma
4. fejezet 22. vers

✦ Magyarországi Református Egyház

”Boldogok, akik megtartják a törvényt, akiknek tettei mindenkor igazak.”

(Zsoltár 106:3)

Nyári istentiszteletek dátumai

ZWOLLE, 2025: júl. 13 és aug.10. Szolgál nt. Lészai Robert, du. fél három órai kezdettel.

HÁGA, 2025 aug.24-én 13 órai kezdettel az ökuménikus istentiszteleten nt. Sólyom Uzonka is szolgál.

HOLLANDIAI MAGYAR REFORMÁTUSOK NAPTÁRA 2025. JÚLIUS - AUGUSZTUS

“Boldogok, akik megtartják a törvényt, akiknek tettei mindenkor igazak.”
(Zsoltár 106:3)

Gyülekezet	Rotterdam	Amszterdam	Zwolle	Hága	Vianen
Helyszín	Gebouw De Heuvel Grotekerkplein 5 Rotterdam	Vrijburgkerk Herman Gorterstraat 31 Amszterdam	Lutherse Kerk Koestraat 2-4 Zwolle	Heilige Familiekerk Kamperfoelieplein 29 Den Haag / Hága	Sportpark Blankensteijn Langeweg 6A Vianen
Istentisztelet	Július 6 vasárnap, 15 óra	Július 13 vasárnap 13 óra	Július 13 vasárnap 14:30 óra Augusztus 10 vasárnap 14:30 óra	Augusztus 24 vasárnap, 13 óra Ökumenikus istentisztelet Szent István király ünnep 15 órakor ünnepi műsor	Júliusban és augusztusban nincs istentisztelet
Szolgáló lelkész	Van Bolhuis-Szabó Emőke	Paál Károly	Drs. Kelemen Attila Csongor		
Gyermekistentisztelet	Gábor van Bolhuis	Paál Ildikó	Rohaán Éva		
Orgonista / kántor	Somogyi Angéla	Somogyi Angéla	Dr. Robert Helder		
Bibliaóra Online	Július 10, csütörtök 20 óra – Van Bolhuis-Szabó Emőke				
Reggeli Ima Online	Július 16, szerda 9:10 óra – Van Bolhuis-Szabó Emőke				
Kapcsolat a lelkészekkel	Van Bolhuis - Szabó Emőke 078-6824873 szaboemokeneszmeiy@gmail.com	Paál Károly 06-13170606 paal.karoly@gmail.com	Dr. Hermán M. János 0031-38-4233247 jhermanm@gmail.com	Csanády Ágnes 06-57023397 csanady@federatio.org	Sólyom Uzonka 06-19986225 s.uzonka@gmail.com
Facebook	Rotterdami Magyar Református Istentisztelet	Amszterdami Magyar Református Istentisztelet	Zwollei Magyar Református Istentisztelet	Hágai Magyar Református Gyülekezet	Vianeni Magyar Református Istentisztelet
Honlap	http://www.federatio.org/protes.html		https://zwolleireformatus.nl		
Az egyházi naptárt összeállítja és terjeszti: Csanády Ágnes					



A Magyarok Kenyere

15 millió búzaszem

Tisztelt Diaszpóra Közösségi Vezetők! Kedves határon túli Barátok!

A program keretében, a nemzeti összetartozás szimbolikus eseményeként idén is megrendezésre kerül a **KÁRPÁT-MEDENCEI BÚZAÖSSZEÖNTÉS ÜNNEPE**, melyre a rendező szervezetek nevében, az adakozó magyar gazdátársakkal közösen tisztelettel meghívjuk Önöket!

A rendezvény időpontja: 2025. augusztus 15. (péntek) – A rendezvény helyszíne: Edelényi Kastélysziget – 3780 Edelény, L’Huillier-Coburg kastély, Borsodi út 7.

A RENDEZVÉNY FŐVÉDNÖKE: KÖVÉR LÁSZLÓ, AZ ORSZÁGGYŰLÉS ELNÖKE

Amennyiben Magyarországi tartózkodása lehetővé teszi, kérjük, vegye fel a naptárjába ezt a kivételes eseményt és csatlakozzon hozzánk személyesen az ünnepségen!

Kérjük, részvételi szándékát az alábbi felületen legyen kedves jelezni a részünkre 2025.08.01-ig.

Az esemény előben is közvetítjük majd a Magyarok Kenyere YouTube és Facebook oldalán, melynek a linkjét a rendezvényt megelőzően megküldjük majd.

Megtisztelő lenne számunkra, ha velünk ünnepelne a Magyarok Kenyere, a kárpát-medencei magyar gazdák és a diaszpóra magyarságának közös, kiemelt ünnepén!

Tisztelettel,

Jakab István, a MAGOSZ elnöke, Papp Zsolt György, a NAK elnöke, Rittlinger József, a Magyarok Kenyere Alapítvány elnöke, Taskó József, házigazda, a NAK és MAGOSZ Borsod-Abaúj-Zemplén vármegyei elnöke.
-- **Magyarok Kenyere, programvezető: Horváth Vivien**

Közösség, bizalom, összetartozás



„Ránk számíthatsz!” mottóval zajlik, erős nemzetközi részvételt ígér az idei Tuszványos Tuszványos Idén július 22–27. között zajlik a Tuszványos **Fotó: Pinti Attila**

„Ránk számíthatsz!” az idei tuszványosi nyári szabadegyetem és diáktábor mottója – jelentette be Németh Zsolt, az Országgyűlés Külügyi Bizottságának elnöke, a július 22–27. között zajló XXXIV. Bálványosi Nyári Szabadegyetem és Diáktábor egyik alapítója szerdai budapesti sajtótájékoztatóján. MTI 2025. július 09. --- Németh Zsolt a Tuszványos programját ismertette elmondta: a nyár kiemelkedő közéleti eseménye a rendezvény, amely a szabadegyetem és a fesztivál egyedülálló ötvöze. „A leglazább szabadegyetem, legelgondolkodtatóbb fesztivál”, ahol az idén 40 helyszínen, 500 programot bonyolítanak le öt nap alatt és közel ezer előadót fogadnak – ismertette. Kiemelte: a „Ránk számíthatsz!” mottóval az emberiséget, a megbízhatóságot és a kiszámíthatóságot kívánják kifejezni abban a nem könnyű gazdasági, szociális és politikai helyzetben, amelyben vagyunk. Gyors kilábalást, változást várni nem feltétlenül lehet – prognosztizálta a kormánypárti politikus, aki aláhúzta: ami rajtuk, a magyar közéleten múlik, igyekeznek megtenni, akár geopolitikai, akár társadalompolitikai, akár nemzetpolitikai értelemben. A geopolitikai vonatkozást meghatározza egy globális hatalmi átrendeződés, két nagyon súlyos, Magyarországot is közvetlenül érintő háború. Mindez értelmezése szerint azt eredményezi, hogy visszatér a diplomácia kora, amikor az illúziók további kergetése és a nyers erő sem járható út már. Szükség van a professzionális diplomáciára, párbeszédre az átalakuló világrendben – hangsúlyozta. Rendkívül erős nemzetközi részvétel mellett zajlik az idei Tuszványos. Vendég lesz Tony Abbott volt ausztrál miniszterelnök, várják Janez Jansa volt szlovén miniszterelnököt, Lord David Frostot, a Brexit fő tárgyalóját az Egyesült Királyságból. Ismét ellátogat Tuszványosra John O’Sullivan, a Danube Intézet vezetője, aki Margaret Thatcher korábbi brit miniszterelnök beszédírója volt, valamint várják John McLaguchlin, Donald Trump közvéleménykutatóját is. Érkeznek vendégek Libanonból, Kambodzsából,

Venezuelából, Lengyelországból, Németországból. A magyarországi választási kampány előszelét jócskán lehet már érzékelni: idén is megrendezik a magyar pártpolitikai kerekasztalt, a szombati napon előadást tart Tőkés László, akit a hagyományoknak megfelelően Orbán Viktor miniszterelnök előadása követ. A magyar kormány közel fele – jelen állás szerint hét miniszter – vesz részt a tábor eseményein – ismertette. Új panelként a fogyatékkal élőkről és a roma felzárkóztatásról is szó lesz, Kárpát-medencei kitekintéssel és gazdag programkínálattal jelentkezik a Danube Intézet is. A nemzeti összetartozás kiemelt helyet kap a szabadegyetem programján, az egész Kárpát-medencei magyarság képviselteti magát a meghatározó erdélyi jelenlét mellett. A kultúra, a sport és a szórakozás is nagy jelentőséggel bír, ismét visszatér a teátrum sátor, lesznek színházi előadások. Kiemelte, a népzenei programoknak otthont adó Kriza János csúrt, amelynek külön jelentőséget ad a névadó halálának századik évfordulója. Fellép majd többi között Berecz András, Berecz István, Sebestyén Márta. A könnyűzenei kínálatot színesíti a Tankcsapda, a Margaret Island, a Neoton, a Republic és Rúzsa Magdi fellépése. Toró T. Tibor, az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács ügyvezető elnöke arról beszélt, hogy minden esztendőben újabb és újabb kihívásokkal szembesülnek a szervezők. Idén az a cél, hogy a válságok megoldására kitekintést nyújtsanak, azoknak értelmezési keretet adjanak. Lehetőséget szeretnének teremteni a valódi párbeszédre – hangsúlyozta. A résztvevő partnerek száma évről évre nő, ennek a kihívásnak próbálnak most is eleget tenni – jelezte. A teljes politikai palettát igyekeznek elhozni Erdélyből, a rendezvények fő helyszíne a Kós Károly sátor lesz, ahol terítéken lesznek a nyelvi jogok, az autonómia, a Székelyföld helyzete, a romák helyzete, de szó lesz a parajdi katasztrófáról is. A sporttémákról elmondta: érkezik Bölöni László labdarúgó és edző, szó lesz a székelyföldi foci helyzetéről is, kiemelten arról, hogy idén a Csíkszereda feljutott a legmagasabb román ligába. A tábor applikációját folyamatosan töltik fel, a Tusványos honlapján folyamatosan megtalálhatók lesznek az események, az esetleges változások, a fősátnak számító Lőrincz Csaba sátor összes előadását online közvetítik. Bánfalvi Katalin magyarországi főszervező, a Kisebbségekért – Pro Minoritate Alapítvány irodavezetője elmondta, a táborba minden nap 16 óráig ingyenes a belépés. A szombati előadásra szintén a www.tusvanyos.ro oldalon lehet külön jelentkezni.

Forrás: <https://kronikaonline.ro/erdelyi-hirek/brank-szamithatszr-mottoval-zajlik-eros-nemzetkozi-reszvetelt-iger-az-idei-tusvanyos>

A református egyházban 2025 Az Ifjúság Szolgálatának Éve

Magyar egyetemisták szállást keresnek Amszterdam és Eindhoven városaiban/környékén!

A holland ingatlanpiacon már jó ideje igen nehéz

megfizethető lakáshoz jutni. Ezen belül is a rövidebb időre szerződni kívánóknak illetve az egyetemi/főiskola hallgatóknak nehéz a helyzete. Őket segítő, az alábbiakban három diák szálláskereső hirdetését osztjuk meg.

Kérjük, jelentkezzen a hirdetésekben levő elérhetőségeken, aki tud nekik való lakhatást biztosítani vagy olyan információval rendelkezik, amely segítségükre lehet. Az ő nevükben is köszönünk minden jószándékú ajánlatot. --**a Hollandiai Magyar Szövetség elnöksége**

HÁGA--Fiatalember szobát/lakhatást keres szeptember 1-től hat hónapra Hágában, vagy a közvetlen környékén. Pecze Zsombor (sz. 2005) a budapesti Közszerződési Egyetemen a Ludovikán tanul a nemzetközi biztonsági és védekezés politika tanszékén. Elkötelezett katolikus értelmiségi fiatalember. - 2025. szeptember 1-vel felvették a Hágai Stratégiai Tanulmányok Központjába 6 hónapra. Erre a hat hónapra keres szobát/lakást Hágában vagy közvetlen környékében, hogy élhessen ezzel a sok tapasztalatot ígérő gyakornoki pozícióval. Elérhetősége: pecze.zsombor2005@gmail.com

GRONINGEN--Párommal költözünk augusztus végén Hollandiába. Kedves menyasszonyom bejutott egyetemre Groningenbe biológia szakra, ami egy régi álma volt. Most, hogy ez a kaland elkezdődik, szükség lenne egy lakásra, amit otthonunknak tudunk hívni. Az egyetem szeptember 1-én kezdődik és azelőtt ki szeretnénk érni. Kedves párom, Lukacs Henrietta egy nagyon ügyes, talpraesett 23 éves hölgy, nagy reményekkel a jövőt illetően. Én Marton Zoltán vagyok és munkát keresek Hollandiában. végzettségem gyórtornász, 26 éves vagyok.

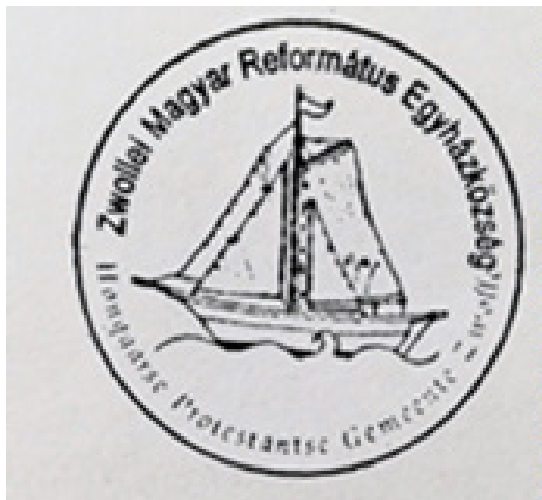
Magyarok vagyunk, jelenleg Romániában, Erdélyben élünk. Barátságos személyek vagyunk, ha úgy adódik osztozni is hajlandóak vagyunk egy közös lakásban. Segítő szándékú információikkal a marthonzo9@gmail.com címen érhetnek, amit előre is nagyon szépen köszönünk.

AMSZTERDAM ÉS KÖRNYÉKE--Albert Csaba vagyok. A Conservatorium van Amsterdam-ban végzem tanulmányaimat. Elsősorban Amszterdamban keresek lakást, de ha csak a vonzáskörzetében adódna egy szoba jó árban, az is érdekelne. 2 év az időtartam. A fenti kritériumoknak megfelelő lakásról vagy szobáról szóló információikat csaba.orgona05@gmail.com e-mailcímen várom. Segítségét megköszönve maradok tisztelettel Albert Csaba.



2025 Az Ifjúság Szolgálatának Éve**„Scheppen Christi”: Krisztus hajója**

Az emdeni református nagytemplom kapujának a hajdani díszje, amely a hitük miatt üldözött és menekült holland gyülekezetek jelvénye volt.



Az Év Igéje 2025 ben: „Betölti javaival életed, megújul ifjúságod mint a sasé.” (Zsolt 103,5)

A megújulás a hívő élet egyik kulcsfogalma. Ez az ige jó vezére lehet a 2025-ös tematikus évnek: megújulhat gyülekezetünk ifjúsággal kapcsolatos munkája.

**ZWOLLEI MAGYAR REFORMÁTUS EGYHÁZKÖZSÉG
HONGAARSE PROTESTANTSE GEMEENTE, ZWOLLE**

Címünk / Adres: Koestraat 2, 8011 NK Zwolle Titkárság / Secretariaat:
Hertenstraat 24, 8011 GT Zwolle

Telefon: 0031 38 4233247

Email: jhermanm@gmail.com

Homepage: <https://www.zwolleireformatus.nl>

KvK-nummer: 75204703 - Rechtspersoon. RSIN: 860184420. - Rechtsvorm:
Kerkgenootschap. – Activiteiten: SBI-code 94911-Religieuze organisatie.
Bankrekening: NL46 INGB 0006 936050, Hongaarse Protestantse Gemeente,
Zwolle